

VÝNOS

Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky

č. 06677/2007-OL zo dňa 30. marca 2007,

**ktorým sa mení a dopĺňa výnos Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky
č. 04765/2006 – SL zo dňa 12. apríla 2006, ktorým sa ustanovujú vzorové špecializačné
študijné programy a vzorové certifikačné študijné programy v znení výnosu
Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky
č. 16413/2006-SL zo dňa 13. októbra 2006**

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky podľa § 40 ods. 2 zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 351/2005 Z. z. ustanovuje:

Čl. I

Výnos Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 04765/2006 – SL zo dňa 12. apríla 2006, ktorým sa ustanovujú vzorové špecializačné študijné programy a vzorové certifikačné študijné programy v znení výnosu Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 16413/2006-SL zo dňa 13. októbra 2006 sa mení a dopĺňa takto:

1. V prílohe č. 1 nadpis znie: „Vzorové špecializačné študijné programy a vzorové certifikačné študijné programy v kategórii **lekár**“.
2. Príloha č. 1 časť „Vzorové špecializačné študijné programy“ sa dopĺňa bodmi 1.56. až 1.71., ktoré znejú:
 - „1.56. klinické pracovné lekárstvo a klinická toxikológia č. A 056
 1. 57. algeziológia č. A 057
 1. 58. epidemiológia č. A 058
 1. 59. akupunktúra č. A 059
 1. 60. pediatrická gastroenterológia, hepatológia a výživa č. A 060
 1. 61. pediatrická nefrológia č. A 061
 1. 62. verejné zdravotníctvo č. A 062
 1. 63. služby zdravia pri práci č. A 063
 1. 64. revízne lekárstvo č. A 064
 1. 65. posudkové lekárstvo č. A 065
 1. 66. pediatrická reumatológia č. A 066
 1. 67. pediatrická pneumológia a ftizeológia č. A 067
 1. 68. detská psychiatria č. A 068
 1. 69. hygiena výživy č. A 069
 1. 70. hygiena životného prostredia č. A 070
 1. 71. hygiena detí a mládeže č. A 071“.

3. V prílohe č. 1 sa za časť „1. Vzorové špecializačné študijné programy:“ vkladá časť 2, ktorá znie:

„2. Vzorové certifikačné študijné programy:

2.1. diagnostická a intervenčná ezofagogastroduodenoskopia č. A 072

2.2. diagnostická a intervenčná kolonoskopia č. A 073

2.3. endoskopická retrográdna cholangiopankreatikografia č. A 074“.

4. Príloha č. 1 sa dopĺňa takto:

„ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE ŠPECIALIZAČNÝ
ODBOR

**KLINICKÉ PRACOVNÉ LEKÁRSTVO A KLINICKÁ
TOXIKOLÓGIA
č. A 056**

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Klinické pracovné lekárstvo a klinická toxikológia je špecializačný odbor, ktorý sa zaoberá poskytovaním zdravotnej starostlivosti pri ohrození alebo poškodení zdravia pri práci, ako aj pri otravách tak profesionálneho ako aj iného pôvodu. Využíva klinické pracovno-lekárske metódy na sekundárnu prevenciu, diagnostiku (predovšetkým diferenciálnu diagnostiku medzi chorobami profesionálneho a neprofesionálneho pôvodu) a na liečbu chorôb z povolania. Výhradne rozhoduje o zistení alebo vylúčení choroby z povolania alebo o ohrození chorobou z povolania. Navrhuje odškodnenie za bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia pre chorobu z povolania. Dispenzarizuje osoby s chorobami z povolania. Klinická toxikológia sa zaoberá prevenciou, diagnostikou, liečbou a posudzovaním otráv.
2. Špecializačné štúdium trvá tri roky.

b) Určenie stupňa vzdelania, dĺžky a obsahu odbornej zdravotníckej praxe potrebnej na zaradenie do špecializačného štúdia v odbore Klinické pracovné lekárstvo a klinická toxikológia

1. Vysokoškolské doktorské štúdium v študijnom odbore všeobecné lekárstvo (MUDr.)
2. a špecializácia v špecializačnom odbore pracovné lekárstvo alebo všeobecné lekárstvo alebo vnútorné lekárstvo.

c) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

A. Z klinického pracovného lekárstva a klinickej toxikológie

1. vzťah práce a zdravia, podpora zdravia, choroba ovplyvnená prácou, choroba z povolania a z iných poškodení zdravia pri práci, ohrozenie chorobou z povolania a profesionálnou otravou,
2. diagnostika, vyšetrovacie metódy a liečba profesionálnych ochorení,
3. posudzovanie, hlásenie a odškodňovanie choroby z povolania, akútnej profesionálnej intoxikácie a iného poškodenia zdravia pri práci,
4. rozhodovanie o zaradení na prácu zodpovedajúcu fyzickým a duševným schopnostiam pracovníka, posudzovanie zdravotnej spôsobilosti na prácu, navrhovanie preventívnych zdravotníckych opatrení a intervenčného programu podpory zdravia,
5. dispenzarizácia u chorôb z povolania, pri trvalých a neskorých poškodeniach zapríčinených chemickými, biologickými, fyzikálnymi faktormi, hlavne profesionálneho pôvodu,
6. príčiny, patogenéza, klinický obraz, diagnostika, liečba neprofesionálnych intoxikácií,
7. havárie v podnikoch,
8. bioterorizmus a chemický terorizmus,
9. ovládanie vybraných častí právnych predpisov, vzťahujúcich sa na oblasť činnosti klinického pracovného lekárstva a bezpečnosť pri práci, manažmentu činností v odbore a zdravotníckej štatistiky,
10. využívanie databázy toxikologických informačných centier.

B. Z preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie

1. fyzikálne, chemické, biologické a psychosociálne faktory pracovného prostredia – výskyt, identifikácia na pracoviskách, metódy ich objektivizácie,
2. základy profesionálnej toxikológie,
3. základy fyziológie práce,
4. základy psychológie práce,
5. základy ergonómie,
6. skupinové biologické expozičné testy,
7. zásady primárnej prevencie poškodení zdravia z práce,
8. základy ochrany a podpory zdravia zamestnancov – intervenčné programy.

C. Z iných odborov, v rozsahu nutnom ku správne stanoveniu diagnózy, diferenciálnej diagnózy a k rozhodnutiu o účelnej terapii

1. ortopédia,
2. neurológia,
3. pneumológia a ftizeológia,
4. klinická imunológia a alergológia,
5. infekčné lekárstvo,
6. dermatovenerológia,
7. psychiatria a klinická psychológia,
8. urgentná medicína,
9. otorinolaryngológia.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel

A. Minimálny počet zdravotných výkonov

A. 1. Klinické pracovné lekárstvo a klinická toxikológia		
1.	základné klinické vyšetrenia a starostlivosť	100
2.	podozrenie na rôzne choroby z povolania, s hlásenými chorobami z povolania, s ohrozením chorobou z povolania, alebo s podozrením na iné poškodenie zdravia pri práci, s profesionálnymi a neprofesionálnymi otravami	100 amb.
3.	vodná chladová skúška, vrátane foto- alebo reo-pletyzmografie a LD-flowmetrie	50
4.	hodnotenie rtg. snímok pľúc, z toho popis podľa medzinárodnej klasifikácie pneumokonióz – ILO, 1980	200 100
5.	spirometrické vyšetrenie, vrátane krivky prietok-objem	100
6.	vykonanie hodnotenia audiometrického testu so zameraním na zistenie straty sluchu z hluku	50
7.	vykonanie ergometrického testu celkovej výkonnosti	10
8.	spracovanie hlásení chorôb z povolania	30
9.	vykonanie expozičných, reexpozičných alebo eliminačných testov na škodlivinu z pracovného prostredia	10
10.	diagnostika intoxikácií	40
11.	preventívne lekárske prehliadky	50
12.	liečba intoxikácií - primárna eliminácia a sekundárna eliminácia	20
A. 2. Preventívne pracovné lekárstvo a toxikológia		
1.	posúdenie záverov protokolov o objektivizácii faktorov pracovného prostredia, z toho	27
	a) hluk	5
	b) vibrácie	5
	c) osvetlenie	5
	d) tepelno-vlhkostná mikroklima	3
	e) chemické látky	9, z toho
	1. karcinogénne látky	4
	2. pevné aerosoly a dymy	5
2.	vyhodnotenie pracovného miesta z ergonomického hľadiska	5
3.	vypracovanie posudku na pracovné podmienky ako podklad na priznanie choroby z povolania	10
4.	vyhodnotenie skupinových expozičných testov	10
5.	vypracovanie podkladov na vyhlásenie rizikovej práce	5
6.	vypracovanie posudku o riziku chemických látok a biologických faktorov	5 2
7.	metódy merania a hodnotenia fyzického, tepelného a neuropsychického zaťaženia	10

B. Praktické skúsenosti

1. indikovanie špecializovaných, pomocných lekárskejších a laboratórnych vyšetrení, vrátane vyhodnotenia výsledkov s využitím bioštatistických metód v rozsahu potrebnom pre činnosť uvedenú v oddieli A,
2. využívanie toxikologických databáz,
3. spolupráca s Národným toxikologickým informačným centrom Slovenskej republiky alebo so zahraničím,
4. metódy správneho odberu vzoriek biologického materiálu a laboratórnych metódik,
5. špecializované vyšetrenia pri podozrení na chorobu z povolania vykonávané pneumológom, alergológom, ortopédom po 20 osôb.

d) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Špecializačné štúdium sa ukončí skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

e) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka, časový priebeh

A. Klinické pracovné lekárstvo a klinická toxikológia v trvaní 36 mesiacov.

B. Spoločná prax pre odbory pracovné lekárstvo, všeobecné lekárstvo a vnútorné lekárstvo v trvaní 21 mesiacov s nasledovným rozdelením

1. klinické pracovné lekárstvo a klinická toxikológia a) lôžkové zariadenia kliník pracovného lekárstva a toxikológie b) ambulancie pracovného lekárstva a toxikológie	18 mesiacov, z toho 12 mesiacov (z toho 3 mesiace vo výučbovom zdravotníckom zariadení vzdelávacej ustanovizne) 6 mesiacov
2. ortopédia so zameraním na profesionálne choroby pohybového aparátu	1 mesiac
3. dermatovenerológia so zameraním na profesionálne dermatózy	1 mesiac
4. neurológia so zameraním na profesionálne choroby nervového systému	0,5 mesiaca
5. posudkové lekárstvo	0,5 mesiaca

C. Ďalšie špecializačné štúdium v jednotlivých odboroch diferencovane v trvaní 15 mesiacov

C. 1. Pracovné lekárstvo	
1.	pracoviská úradov verejného zdravotníctva alebo v iných odborných neštátnych zariadeniach spôsobilých vykonávať túto činnosť na požadovanej úrovni so zameraním na hygienu práce

2.	oddelenie životného prostredia	1 mesiac
3.	pneumológia a ftizeológia	2 mesiace
4.	jednotka intenzívnej starostlivosti	2 mesiace
5.	ambulancia všeobecného lekára pre dospelých, kde sa už minimálne tri roky vykonáva zmluvná zdravotná starostlivosť a preventívne prehliadky alebo ambulancia pracovného lekárstva pracovnej zdravotnej služby	3 mesiace
6.	prijímová ambulancia vo vnútornom lekárstve	1 mesiac
C. 2. Všeobecné lekárstvo		
1.	pracoviská úradov verejného zdravotníctva so zameraním na hygienu práce	11 mesiacov
2.	oddelenie epidemiológie	1 mesiac
3.	pneumológia a ftizeológia	2 mesiace
4.	prijímová ambulancia vo vnútornom lekárstve	1 mesiac
C. 3. Vnútorné lekárstvo		
1.	pracoviská úradov verejného zdravotníctva so zameraním na hygienu práce	11 mesiacov
2.	oddelenie životného prostredia	1 mesiac
3.	oddelenie epidemiológie	1 mesiac
4.	ambulancia všeobecného lekára pre dospelých alebo ambulancia pracovného lekárstva pracovnej zdravotnej služby	2 mesiace

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE ŠPECIALIZAČNÝ ODBOR

ALGEZIOLÓGIA

č. A 057

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania štúdia

1. Algeziológia je špecializačný odbor, ktorý na interdisciplinárnom princípe zabezpečuje komplexnú diagnostiku, racionálnu liečbu a prevenciu tých bolestivých syndrómov, ktoré nereagujú na zaužívané liečebné postupy, pretrvávajú napriek odstráneniu príčiny alebo sú dôsledkom v súčasnosti nevyliciteľných ochorení.
2. Špecializačné štúdium trvá minimálne tri roky.

b) Určenie stupňa vzdelania

1. Vysokoškolské doktorské štúdium v študijnom odbore všeobecné lekárstvo (MUDr.)
2. a špecializácia v špecializačnom odbore anestéziológia a intenzívna medicína alebo klinická onkológia alebo ortopédia alebo pediatria alebo vnútorné lekárstvo alebo neurológia alebo fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia .

c) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

1. všeobecné medicínske poznatky: anatómia a fyziológia bolesti, farmakológia bolesti a jej modulácie, spôsoby hodnotenia bolesti u človeka, psychologické aspekty bolesti, etické normy a princípy vo výskume a liečbe bolesti, filozofické podklady, resuscitácia, prevencia a liečba alergických reakcií, špeciálne s ohľadom na lokálne anestetiká,
2. teoretické vedomosti z algeziológie: všeobecné princípy hodnotenia bolesti a jej liečby, farmakoterapia (ópioidné, neópioidné a adjuvantné analgetiká), neuromodulačné techniky, význam fyzikálnych a pohybových liečebných metód pri bolestivých stavoch, anestetické postupy (nervové blokády, lokálne anestetiká, neurolytické látky, nežiaduce účinky a limitácie ich použitia), možnosti použitia chirurgických postupov a ich limitácia v liečbe bolesti, psychiatrické a psychologické behaviorálne postupy, interdisciplinárny prístup v liečbe bolesti, organizácia pracovísk pre liečbu bolesti,
3. špeciálne bolestivé syndrómy: taxonómia bolestivých syndrómov (IASP klasifikácia, terminológia bolesti), bolesti chrbta, myofaciálna bolesť, neuropatická bolesť, bolesti hlavy, reumatické bolesti, orofaciálna bolesť vrátane temporomandibulárnych bolestí, onkologická bolesť, pooperačná bolesť, poúrazové algické stavy, pôrodná bolesť, bolesť v neonatológii a pediatrii, bolesť v geriatrii, posudková problematika.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel

A. Minimálny počet zdravotných výkonov

A. 1. Diagnostika bolesti		
1.	účasť na vyšetrení nového pacienta	30, z toho
	a) s nádorovou bolesťou,	10
	b) s nenádorovou bolesťou	10
	c) s akútnou bolesťou	10
2.	samostatné vyšetrenie nového pacienta	150, z toho
	a) s nádorovou bolesťou	50
	b) s nenádorovou bolesťou	50
	c) s akútnou bolesťou	50
3.	účasť na kontrolnom vyšetrení nového pacienta	70, z toho
	a) s nádorovou bolesťou	10
	b) s nenádorovou bolesťou	10
	c) s akútnou bolesťou	50
4.	samostatné kontrolné vyšetrenie nového pacienta	150, z toho
	a) nádorovou bolesťou	50
	b) s nenádorovou bolesťou	50

	c) s akútnou bolesťou	50
5.	účasť na vyšetrení služby akútnej bolesti	5
A. 2. Liečba bolesti - anesteziologické postupy		
1.	infiltrácie spúšťacích bodov svalov a šliach	30 pacientov
2.	infiltrácia sakroiliakálneho kĺbu	30
3.	infiltrácia jazvy	30
4.	blokáda periférneho nervu-jednorazová	10
5.	blokáda hlavových nervov	5
6.	Bierov blok (intravenózna regionálna blokáda)	5
7.	kaudálna tlaková blokáda	30
8.	epidurálna lumbálna blokáda jednorazová	50
9.	epidurálna lumbálna blokáda s katétrom	50
10.	intratekálna blokáda-jednorazová	50
11.	intratekálna blokáda s katétrom	5
12.	jednorazová blokáda plexus brachialis	10
13.	terapeutická blokáda ganglium stellatum	5
14.	pôrodnická analgézia	5
A. 3. Fyzikálna terapia		
1.	indikácia a použitie transkutánnej elektrickej nervovej stimulácie (TENS)	10

B. Praktické skúsenosti

1. praktické vyšetrenie pacientov s akútnou alebo chronickou bolesťou,
2. terapeutické a diagnostické použitie lokálnych a regionálnych anestetických techník vrátane techník pre kontrolu akútnej bolesti, techník pôrodnej analgézie a neurostimulačných techník,
3. psychoterapia bolesti,
4. fyzikálna liečba bolesti.

d) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Špecializačné štúdium sa ukončí skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

e) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

1.	pracovisku pre liečbu bolesti	36 mesiacov, z toho
2.	pracovisko pre liečbu bolesti výučbového zdravotníckeho zariadenia vzdelávacej ustanovizne	4 x 3 týždne

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE ŠPECIALIZAČNÝ ODBOR

EPIDEMIOLOGIA

č. A 058

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania štúdia

1. Epidemiológia je špecializačný odbor, ktorý sa zaoberá štúdiom rozdelenia chorôb, stavov a javov spojených so zdravím, determinantov a faktorov v špecifikovaných populáciách a aplikáciou výsledkov tohto štúdia na kontrolu zdravotných problémov.
2. Špecializačné štúdium trvá minimálne tri roky.

b) Určenie stupňa vzdelania

1. Vysokoškolské doktorské štúdium v študijnom odbore všeobecné lekárstvo (MUDr.)
2. a špecializácia v niektorom zo špecializačných odborov podľa prílohy č. 1 časti A. Kategória lekár písm. a) až c) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 322/2006 Z.z. o spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností v znení neskorších predpisov.

c) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

1. surveillance chorôb - princípy, podmienky, hodnotenie, využitie,
2. demografické údaje - pramene a využitie na regionálnej a štátnej úrovni,
3. klinická a epidemiologická charakteristika chorôb podliehajúcich surveillance,
4. hodnotenie validity zbieraných údajov o výskyte chorôb,
5. informačné systémy a programy na štatistické spracovanie údajov - základné vedomosti a princípy,
6. epidemiologické štúdie - plánovanie, organizovanie, vykonanie a využitie výsledkov,
7. projekty- plánovanie, organizovanie, vykonanie a využitie v praxi,
8. multicentrické epidemiologické štúdie - plánovanie, organizovanie, spolupráca, a využitie výsledkov,
9. metaanalýza – zásady, využitie a interpretovanie výsledkov,
10. riziko -hodnotenie a interpretácia,
11. skrining – zásady, organizácia a pracovné postupy,
12. etika - princípy a zásady v terénnej a výskumnej práci epidemiológa,
13. zdravotná politika – princípy, úloha epidemiológa pri tvorbe na lokálnej a štátnej úrovni,
14. výskum - princípy a podmienky v oblasti vybraných chorôb,
15. efektívnosť opatrení a intervencií na zníženie výskytu chorôb - princípy a podmienky hodnotenia,

16. programy EÚ a SZO v oblasti epidemiológie chorôb,
17. tropická a cestovateľská medicína,
18. bojové biologické prostriedky - zásady ochrany,
19. etiologické agensy - charakteristiky, základy laboratórnej diagnostiky, prenos a šírenie, zásady dekontaminácie a dezinfekcie,
20. systém rýchleho varovania a reakcií pri výskyte infekčných chorôb,
21. vedomosti z imunológie, vakcinológie a imunizácie, charakteristika jednotlivých druhov vakcín a imunizácie a hodnotenie efektívnosti imunizácie,
22. nozokomiálne nákazy - princípy surveillance, hodnotenie jej výsledkov, opatrenia a ich hodnotenie,
23. krízový manažment pri výskyte mimoriadnej epidemiologickej situácie,
24. právne predpisy a ich uplatnenie pri výskyte infekčných chorôb a vybraných chronických chorôb.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel

A. Minimálny počet zdravotných výkonov

Dokladovať minimálne 12 z nasledujúcich zručností		
1.	metodické návštevy praktických lekárov pre deti a dospelých	15
2.	metodické návštevy praktických lekárov pre dospelých	15
3.	správa o surveillance chorôb	2
4.	intervencie a opatrenia na základe epidemiologickej analýzy pre prioritné choroby alebo rizikové faktory	3
5.	vykonanie epidemiologických štúdií, ich príprava a plánovanie	2
6.	kompletné analýzy (formou správy) zdravotného stavu vo vybranej oblasti, s poukázaním na špecifické problémy, vrátane návrhu na ich riešenie pre riadiace zložky alebo odbornú verejnosť	3
7.	informácia o zdravotnom stave, špecifických problémoch a prioritách pre laickú verejnosť	1
8.	riadenie a koordinovanie činnosti v epidémiách infekčných chorôb (vrátane epidemického výskytu nozokomiálnych nákaz)	2
9.	návrhy rozhodnutí v oblasti prijímania represívnych a preventívnych opatrení pri výskyte infekčných chorôb	30
10.	návrhy dokumentov pre zdravotnú politiku v oblasti infekčných chorôb alebo vybraných chronických chorôb alebo pre podporu zdravia	1
11.	kontrola zdravotníckych zariadení, vypracovanie správ, navrhovanie opatrení a kontrola ich plnenia	5
12.	publikovanie v odbornom časopise s epidemiologickou problematikou	1
13.	prezentovanie prednášky na odborných podujatiach na národnej úrovni alebo publikovanie príspevkov v lokálnych masmédiách	1

d) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Špecializačné štúdium sa ukončí skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

e) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

1.	pracoviská regionálneho úradu alebo špecializované zdravotnícke zariadenia	36 mesiacov, z toho
2.	výučbové pracovisko s celoštátnou úrovňou	4 mesiace
3.	materské pracovisko	2 mesiace

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE ŠPECIALIZAČNÝ ODBOR

AKUPUNKTÚRA

č. A 059

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Akupunktúra je špecializačný odbor, ktorý používa systém aktívnych bodov a dráh v rámci komplexnej zdravotnej starostlivosti. Má interdisciplinárny charakter a integruje poznatky medicíny východného a západného typu.
2. Špecializačné štúdium trvá minimálne tri roky.

b) Určenie stupňa vzdelania

1. Vysokoškolské doktorské vzdelanie v študijnom odbore všeobecné lekárstvo (MUDr.)
2. a špecializácia v niektorom zo špecializačných odborov chirurgie, vnútorného lekárstva alebo psychiatrie alebo neurológie alebo ortopedie alebo anesteziológie a intenzívnej medicíny alebo pediatrie alebo všeobecného lekárstva alebo fyziatrie, balneológie a liečebnej rehabilitácie.

c) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

1. teória akupunktúry,
2. lokálne a celkové účinky akupunktúry na organizmus,
3. preventívne aspekty akupunktúry,
4. diagnostické postupy v akupunktúre,
5. mechanizmus hypalgického pôsobenia akupunktúry,
6. aktívne body a dráhy,
7. inštrumentárne postupy v akupunktúre,
8. komplementárne techniky a modifikácie akupunktúry,
9. terapeutické postupy pri akupunktúre a hlavné faktory určujúce výsledok liečby,

10. prognóza a komplikácie akupunktúry,
11. štandardy pre výkon akupunktúry v praxi,
12. indikácie a kontraindikácie jednotlivých postupov používaných v akupunktúre,
13. právne predpisy, ktoré sa vzťahujú na poskytovanie zdravotnej starostlivosti.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel

A. Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	klinická diagnostika	600
2.	diagnostika s využitím prístrojovej techniky	600
3.	taktilný test a modifikácie	400
4.	telová akupunktúra	600
5.	ošetrenie mikrosystémov	400
6.	moxa a akumoxa	100
7.	elektroakupunktúra	120
8.	magnetopunktúra	40
9.	laserpunktúra	120
10.	akupresúra	40

B. Praktické skúsenosti

1. špecializovaná anamnéza, aspexia, palpácia,
2. tradičná a prístrojová diagnostika,
3. aurikulodiagnostika,
4. detekcia a výber akupunktúrnych bodov,
5. stanovenie terapeutického plánu,
6. špecifické postupy v akupunktúre (pri liečbe toxikománií, pri akupunktúrnej hypalgézii, pri prvej pomoci).

d) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Špecializačné štúdium sa ukončí skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

e) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

Akreditované pracovisko akupunktúry 36 mesiacov, z toho	
výučbové pracovisko zdravotníckeho zariadenia	12 mesiacov

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE ŠPECIALIZAČNÝ ODBOR

PEDIATRICKÁ GASTROENTEROLÓGIA, HEPATOLÓGIA A VÝŽIVA

č. A 060

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Pediatrická gastroenterológia, hepatológia a výživa sa zaoberá prevenciou, diagnostikou, diferenciálnou diagnostikou, liečbou, posudkovou činnosťou a výskumom fyziologických a patologických stavov gastrointestinálneho traktu, pečene, pankreasu a výživou detí a dorastu od narodenia do veku 18 rokov a ďalších 364 dní života.
2. Špecializačné štúdium trvá minimálne tri roky.

b) Určenie stupňa vzdelania

1. Vysokoškolské doktorské štúdium v študijnom odbore všeobecné lekárstvo (MUDr.)
2. a špecializácia v špecializačnom odbore pediatria.

c) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

1. etiológia, patogenéza, diagnostika, diferenciálna diagnostika, klinika, terapia a prevencia chorôb tráviaceho traktu, pečene, žlčových ciest a pankreasu, fyziológia a patológia výživy v detskom veku,
2. vrodené anomálie gastrointestinálneho traktu (GIT), metabolické ochorenia GIT-u, akútne a chronické poruchy výživy, imunológia GIT-u, ochorenia GIT-u z porúch imunity, alergické ochorenia GIT-u, tumory GIT-u, hormóny GIT-u, vplyv CNS na činnosť GIT-u, geneticky podmienené ochorenia GIT-u, infekčné ochorenia GIT-u, parenterálna a enterálna výživa, rehydratácia, realimentácia a dietetika,
3. röntgenová diagnostika porúch GIT-u, interpretácie biochemických vyšetrení, vykonávanie a hodnotenie funkčných testov pri chorobách GIT-u, indikácie a príprava na rádioizotopové, endoskopické, ultrasonografické, CT, NMR vyšetrenia a interpretácie ich výsledkov,
4. indikácie, kontraindikácie, farmakodynamický účinok liekov a ich vzájomných interakcií,
5. predoperačná a pooperačná starostlivosť pri chirurgických výkonoch na GIT-e a príprava na aktívnu liečbu chronického zlyhania pečene (transplantácia pečene),
6. psychologická a psychiatrická problematika pri chronických ochoreniach GIT-u.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel

A. Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	prijatie pacienta, kompletne vyšetrenie, určenie diagnostických postupov	300
2.	zhodnotenie výsledkov, urobenie epikrízy, prepustenie pacienta	300
3.	ambulantné vyšetrenie pacienta	300
4.	zavedenie žalúdočnej sondy	50
5.	záťažové a bilančné testy	20
6.	vyšetrenie per rectum	150
7.	vyšetrenie stolice – kvalitatívny rozbor	20
8.	ultrasonografia brucha	300
9.	vypracovanie diétného plánu pri rôznych ochoreniach GITu	50
10.	rehydratácia a realimentácia pri akútnych stavoch	50
11.	enterálna výživa	30
12.	endoskopické vyšetrenia (gastrofibroskopia, rektoskopia, kolonoskopia)	100

B. Praktické skúsenosti

1. perorálna biopsia tenkého čreva,
2. biopsia pečene,
3. 24 hodinová pH metria pažeráka,
4. počítačová tomografia,
5. dopplerovská ultrasonografia,
6. pasáž gastrointestinálneho traktu,
7. irigografia,
8. splenoportografia,
9. perkutánná endoskopická gastrotómia,
10. rádioizotopové vyšetrenie,
11. endoskopická retrográdna cholangiopankreatografia,
12. nukleárna magnetická rezonancia,
13. sklerotizácia ezofágových varixov.

d) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Špecializačné štúdium sa ukončí skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

e) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

Pediatrická gastroenterológia, hepatológia a výživa v trvaní 36 mesiacov, z toho		
1.	klinická a ambulantná prax v pediatrickej gastroenterológii, hepatológii a výžive	27 mesiacov
2.	klinická a ambulantná prax v pediatrickej gastroenterológii, hepatológii a výžive vo vzdelávacej	6 mesiacov

	ustanovizni	
3.	interná klinika s gastroenterologickým zameraním vo vzdelávacej ustanovizni	1 mesiac
4.	oddelenie laboratórných vyšetrovacích metód so zameraním na gastroenterologickú diagnostiku na výučbovom pracovisku vzdelávacej ustanovizne	0,5 mesiaca
5.	patologicko-anatomické pracovisko so zameraním na vyhodnotenie pečenej a črevných biopsií	0,5 mesiaca
6.	rádiodiagnostické pracovisko	1 mesiac

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE ŠPECIALIZAČNÝ ODBOR

PEDIATRICKÁ NEFROLÓGIA

č. A 061

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Pediatrická nefrológia je špecializačný odbor, ktorý sa zaoberá diagnostikou, diferenciálnou diagnostikou, liečbou, prevenciou, posudkovou činnosťou a výskumom ochorení obličiek a močových ciest u detí a dorastu od narodenia do veku 18 rokov a ďalších 364 dní života.
2. Špecializačné štúdium trvá minimálne tri roky.

b) Určenie stupňa vzdelania

1. Vysokoškolské doktorské štúdium v študijnom odbore všeobecné lekárstvo (MUDr.)
2. a špecializácia v špecializačnom v odbore pediatria.

c) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

1. vývoj obličiek vo vzťahu k vzniku vrodených vývojových chýb, makroskopická, mikroskopická a ultramikroskopická štruktúra obličiek vo vzťahu k funkcii a interpretácii zmien pri chorobách obličiek a nálezov v obličkovej biopsii,
2. fyziologická a patologická funkcia obličiek,
3. diagnostika a diferenciálna diagnostika hlavných obličkových syndrómom a príznakov, nefrotický a nefritický syndróm. Infekcie močového traktu, urolitiáza,
4. hereditárne nefropatie, genetické aspekty nefropatií,
5. glomerulonefritídy, tubulointersticiálne nefritídy,
6. postihnutie obličiek pri systémových chorobách, pri paraproteinózach, pri radiačnej nefritíde,
7. renovaskulárna a renoparenchýmová hypertenzia, vaskulitídy,

8. akútna renálna insuficiencia, chronická renálna insuficiencia,
9. vodné, soľné hospodárstvo, acidobázická rovnováha, kalciovo-fosforový metabolizmus, endokrinné zmeny pri nefropatiách,
10. liečebné postupy v nefrológii,
11. konzervatívna liečba v pre-dialyzačnom štádiu, liečba akútnej a chronickej nedostatočnosti obličiek,
12. príprava pacienta na transplantáciu obličiek, potransplantačná starostlivosť,
13. základné diagnostické a liečebné postupy v urológii a gynekológii, gravidita vo vzťahu k nefropatiám,
14. psychologická, neurologická a psychiatrická problematika pri chronických nefropatiách.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel

A. Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	štandardná prax (prijatie pacienta, kompletne vyšetrenie, určenie diagnostických postupov, prepustenie pacienta, urobienie epikrízy, zhodnotenie vyšetrení)	300
2.	ambulantné vyšetrenie detí a dorastu	300
3.	vyšetrenie moču chemicky + sediment	300
4.	diferenciácia erytrocytov v moči	300
5.	ultrasonografia obličiek v detskom veku	600
6.	indikácie a hodnotenie funkčného vyšetrenia obličiek	150
7.	cievkovanie močového mechúra u detí v jednotlivých vekových obdobiach	30
8.	punkcia močového mechúra	15
9.	kanylácia centrálnej žily	15
10.	intravenózna urografia	15
11.	cystografia	30
12.	zavedenie katétra do peritoneálnej dutiny alebo asistencia	15
13.	zostavenie diétného režimu pre pacientov s nefropatiou	150
14.	zostavenie diétného režimu pre pacientov s akútnou renálnou insuficienciou	15
15.	zostavenie diétného režimu pre pacientov s chronickou renálnou insuficienciou	15

B. Praktické skúsenosti

1. renálna angiografia,
2. renálna biopsia – vyhodnotenie bioptického nálezu,
3. rádioizotopové vyšetrenia,
4. počítačová tomografia,
5. nukleárna magnetická rezonancia,
6. dopplerovská ultrasonografia.

d) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Špecializačné štúdium sa ukončí skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

e) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

Pediatrická nefrológia v trvaní 36 mesiacov, z toho		
1.	klinická a ambulantná prax v pediatrickej nefrológii	24 mesiacov
2.	klinická a ambulantná prax v pediatrickej nefrológii vo vzdelávacej ustanovizni	4 mesiace
3.	interné oddelenie s nefrologickou problematikou a) jednotka intenzívnej starostlivosti b) laboratórne pracovisko	2 mesiace, z toho 0,5 mesiaca 0,5 mesiaca
4.	urologické oddelenie so zameraním na detský vek	1 mesiac
5.	hemodialýza (peritoneálna dialýza) pre dospelých	1 mesiac
6.	detská hemodialýza	1 mesiac
7.	rádiologické pracovisko	1 mesiac
8.	patologicko-anatomické oddelenie so zameraním na hodnotenie renálnej biopsie	0,5 mesiaca
9.	rádioizotopové pracovisko so zameraním na vyšetrenie obličiek	0,5 mesiaca

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE ŠPECIALIZAČNÝ ODBOR

VEREJNÉ ZDRAVOTNÍCTVO

č. A 062

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Verejné zdravotníctvo je špecializačný odbor zameraný na telesné, duševné a environmentálne aspekty zdravia populácie, na ochranu a zlepšovanie zdravia ľudí prostredníctvom výskumu vplyvu prostredia a spôsobu života na zdravie ľudí, ako aj prevencie chorôb, podpory a rozvoja zdravia.
2. Špecializačné štúdium trvá minimálne štyri roky.

b) Určenie stupňa vzdelania

Vysokoškolské doktorské štúdium v študijnom odbore všeobecné lekárstvo (MUDr.).

c) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

A. Epidemiológia

1. indikátory: demografické, zdravia a choroby,
2. príčiny chorôb (vrátane etiologických agensov) a asociácie príčin, typy príčinnosti,
3. klinická a epidemiologická charakteristika chorôb podliehajúcich surveillance,
4. riziko, význam, hodnotenie a využitie výsledkov hodnotenia,
5. epidemiologické metódy surveillance, (skrining, epidemiologické štúdie, register, sledovania v domácnostiach – princípy, podmienky, hodnotenie, využitie;)
6. opatrenia a intervencie pri výskyte chorôb a hodnotenie ich efektívnosti;
7. proces šírenia infekčných chorôb s povinnosťou medzinárodného hlásenia endemických, emergentných a reemergentných chorôb, vrátane biologických zbraní;
8. nozokomiálne nákazy, sledovanie ich šírenia,
9. epidemiológia najdôležitejších neprenosných chorôb, ich hodnotenie a monitorovanie.

B. Environmentálne zdravie

1. Hygiena životného prostredia

- a) základné definície v environmentálnom zdraví,
- b) metódy monitorovania faktorov životného prostredia,
- c) determinanty zdravia, hodnotenie vplyvov faktorov životného prostredia na zdravie,
- d) intervencie chorôb spôsobených faktormi životného prostredia a spôsobom života.

2. Hygiena výživy

- a) zásady správnej výživy, význam jednotlivých živín, dôležitých faktorov výživy,
- b) výživa vybraných skupín obyvateľstva v závislosti od veku, pohlavia, fyziologických zvláštností, pracovného zaťaženia, typy stravovania a ich význam
- c) zdravotné riziká z potravín (druhy potravín, alimentárne nákazy, ostatné ochorenia z potravín, mikrobiologické riziká z potravín, chemické riziká), kontaminanty v potravinách a prídavné látky v potravinách, hygiena poľnohospodárskej prvovýroby, potravinárskej výroby a zariadení spoločného stravovania, zásady správnej výrobnéj praxe a HACCP.

3. Hygiena detí a mládeže

- a) základné znalosti o zákonitostiach telesného rastu a vývinu detí a mládeže a o vplyve životného prostredia a spôsobu života na zdravotný stav mladej generácie,
- b) zásady a postupy podpory a ochrany zdravia detí a mládeže, zdravotné riziká v životnom prostredí a v spôsobe života, hygienické požiadavky na spoločné zariadenia pre deti a mládež, zásady výchovno-vzdelávacej činnosti,
- c) intervenčné programy podpory a ochrany zdravia mladej generácie, ich tvorba a vyhodnocovanie.

4. Zdravie pri práci

- a) základné znalosti o vzťahu práce a zdravia – ochrana a podpora zdravia na pracovisku, charakteristiky fyzikálnych, chemických, biologických a psychosociálnych faktorov pracovného prostredia, ich pôsobenie na zdravie zamestnancov,
- b) metódy merania, stanovenia a hodnotenia profesionálnej expozície fyzikálnym, chemickým a biologickým faktorom, biologické expozičné testy, posudzovanie zdravotných rizík a kategorizácia prác,
- c) zdravotné požiadavky na výstavbu a prevádzku pracovísk, opatrenia na obmedzovanie zdravotných rizík (technické, organizačné, osobná ochrana, osobná hygiena a životospráva),
- d) základy fyziológie a psychológie práce, ergonómie; choroby z povolania, profesionálne otravy, iné poškodenia zdravia z práce, pracovná zdravotná služba.

5. Zdravotnícka informatika a bioštatistika

- a) základy sumarizácie a spracovania štatistických dát a údajov, analýza dát a údajov,
- b) základné štatistické charakteristiky a miery variability, teoretické rozdelenie náhodných veličín štatistických súborov, odhad parametrov a charakteristík náhodného výberu, testovanie štatistických hypotéz, závislosť dvoch náhodných veličín, funkčná a štatistická závislosť, spracovanie štatistických údajov (tabuľkové a grafické), kontingenčné tabuľky, odhady rizika a intervaly istoty pre riziko, demografická štatistika.

6. Zdravotná politika a riadenie

- a) základné princípy riadenia, riadenie zdravotníckych zariadení, tímová práca,
- b) ekonomika a financovanie zdravotníctva, tvorba zdravotnej politiky,
- c) medzinárodné aspekty zdravotnej politiky.

7. Výchova k zdraviu

- a) hlavné úlohy a ciele, základy psychológie, sociológie a pedagogiky,
- b) behaviorálne faktory, metodológia výchovy k zdraviu, špecifické problémy v populačných skupinách, poradenstvo vo verejnom zdravotníctve (pohybová aktivita, stravovanie, zvládanie stresu, odvykanie fajčenia, sociálne poradenstvo v prevencii alkoholizmu),
- c) programy podpory zdravia a prevencie, princípy priorít a tvorby programov, medicínsko-epidemiologické náležitosti pre projekt/program, zásady spolupráce a komunikácie pri tvorbe a realizácii programov a projektov,
- d) zdravie vybraných populačných skupín, zdravý spôsob života matky a dieťaťa, prevencia v tehotenstve, výchova k rodičovstvu, starostlivosť o hendikepované deti, týrané deti, systém dispensárnej starostlivosti v pediatrii, charta práv dieťaťa, fyziológia a psychológia ľudí vyšších vekových skupín, zvláštnosti ochorení vo vyššom veku, kvalita života seniorov, zdravé starnutie, listina ľudských práv a slobôd, špecifiká jednotlivých minoritných skupín vo vzťahu k zdraviu, bioterorizmus, medicína katastrof (základné vedomosti).

8. Sociológia

- a) sociálny jav súvisiaci so zdravím a chorobou,
- b) sociálne aspekty poskytovania zdravotnej starostlivosti,

- c) sociologická analýza sociálnych javov súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, sociologický výskum,
- d) právo vo verejnom zdravotníctve, úvod do právnych disciplín, organizácia a výkon verejného zdravotníctva, povinnosti fyzických a právnických osôb vo verejnom zdravotníctve, právna zodpovednosť vo verejnom zdravotníctve, štátny zdravotný dozor vo verejnom zdravotníctve, správne konanie vo verejnom zdravotníctve, právne predpisy v jednotlivých oblastiach verejného zdravotníctva, rozhodovacie procesy v oblasti aplikácie práva (individuálna rozhodovacia činnosť), povinnosti zamestnanca a vedúcich pracovníkov vo verejnom zdravotníctve, práva a povinnosti osôb pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel

Minimálny počet zdravotných výkonov pod supervíziou

A. Epidemiológia		
1.	analýza demografických údajov, údaje o výskyte chorôb formou správy	2
2.	vypracovanie správy o zdravotnom stave obyvateľov pre odborníkov	1
3	vypracovanie správy o zdravotnom stave obyvateľov pre laikov	2
4.	vypracovanie hlásenia infekčných chorôb pre informačný systém hlásenia infekčných chorôb	3
5.	vykonanie represívnych a preventívnych opatrení pri epidemickom výskyte infekčných chorôb (vrátane napísania správy)	1
6.	vykonanie represívnych a preventívnych opatrení pri sporadickom výskyte infekčných chorôb (vrátane napísania správy)	5
7.	kontrola očkovania v okrese (vrátane napísania správy)	1
8.	opatrenie pri výskyte nozokomiálnej nákazy (vrátane napísania správy a kontroly vykonaných opatrení)	1
9.	metodické návštevy u všeobecných lekárov pre dospelých a deti (vrátane napísania záznamu)	4, z toho 2 deti
10.	články alebo prednášky o epidemiológii infekčných a/alebo neprenosných chorôb pre miestne verejno-právne médiá	2
2. Hygiena životného prostredia		
1.	identifikácia , analýza a hodnotenie vplyvu jednotlivých faktorov životného prostredia na zdravie	5 správ, z toho 3 pre odborníkov a 2 pre laikov
2	identifikácia , analýza a hodnotenie determinantov zdravia	3 práce
3	hodnotenia zdravotných rizík životného prostredia	3 práce
4	účasť na výkone štátneho zdravotného dozoru na úseku hygieny vody, pôdy, ovzdušia, zdravotníckych zariadení	25
5.	spracovanie návrhov na udelenie pokút alebo ich sankčných opatrení pri zistených nedostatkoch z výkonu štátneho zdravotného dozoru	5
6.	účasť na vypracovaní minimálnych intervenčných projektov alebo programov zameraných na ozdravenie jednotlivých zložiek životného prostredia a minimalizovanie zdravotných rizík	3
3. Hygiena výživy		

1.	spracovanie dotazníka na hodnotenie výživového stavu vybraných skupín obyvateľov	2
2.	posúdenie a zavedenie systému HACCP pri výrobe potravín, predaji potravín, podávania pokrmov	5
3.	posúdenie výsledkov overenia hygienických a zdravotných kritérií potravín a pokrmov	5
4.	vypracovanie plánu na výkon kontroly v rámci potravinového dozoru a štátneho zdravotného dozoru	5
5.	vypracovanie hodnotenia hygienickej situácie pri výrobe, manipulácii s potravinami a pokrmami a spracovanie záznamu o kontrole epidemiologicky rizikových potravín	3
6.	vypracovanie protokolu o odbere vzoriek potravín	3
4. Hygiena detí a mládeže		
1.	návrh projektov zameraných na ozdravenie životných a pracovných podmienok detí a mládeže, zmenu spôsobu života a postoja k vlastnému zdraviu	2
2.	spracovanie interpretácie právnych predpisov odboru hygieny detí a mládeže, vrátane predpisov súvisiacich s činnosťou odboru	2
3.	spracovanie návrhov na zníženie vplyvu nepriaznivých životných a pracovných podmienok (faktorov životného a pracovného prostredia) na zdravie a zdravý vývin detí a mládeže	3
4.	spracovanie hodnotenia kolektívnych a individuálnych expozícií detí a mládeže voči škodlivinám životného a pracovného prostredia	3
5.	kontrola zariadení pre deti a mládež, vrátane napísania záznamu o kontrole, návrhu opatrení a vykonania kontroly plnenia opatrení	3
6.	posúdenie denného režimu v zariadeniach pre deti a mládež, vrátane prevádzkového poriadku a návrhu na jeho úpravu	3
7.	interpretácia výsledkov meraní faktorov životného a pracovného prostredia detí a mládeže (fyzikálne, chemické, biologické, hluk, pitná voda)	3
5. Zdravie pri práci		
1.	posúdenie pracoviska a pracovných činností – identifikovať nebezpečenstvá na základe pozorovania	5
2.	vypracovanie časovej snímky práce	5
3.	vypracovanie požiadaviek na objektivizáciu a stratégiu odberu vzoriek pracovného ovzdušia na účely analýzy chemických faktorov a hodnotenie výsledkov	5
4.	vypracovanie požiadaviek na objektivizáciu a stratégiu odberu vzoriek pracovného ovzdušia na účely analýzy prašnosti a hodnotenie výsledkov	3, z toho 1 azbest
5.	vypracovanie požiadaviek na objektivizáciu a stratégiu odberu vzoriek biologického materiálu za účelom hodnotenia profesionálnej expozície	3
6.	vypracovanie požiadaviek na objektivizáciu hluku za účelom hodnotenia profesionálnej expozície a hodnotenie výsledkov	5
7.	vypracovanie požiadaviek na objektivizáciu vibrácií prenášaných na horné končatiny za účelom hodnotenia profesionálnej expozície a hodnotenie výsledkov	2
8.	vypracovanie požiadaviek na objektivizáciu osvetlenia a hodnotenie výsledkov	3
9.	posúdenie ergonómického riešenia pracovných miest	2

10.	vypracovanie posudku o riziku (posúdiť posudok o riziku vypracovaný podnikom), vrátane plánu riadenia rizika (chemické faktory 3 , z toho 2 pre karcinogénne a mutagénne faktory a 1 pre biologické faktory)	3
11.	vypracovanie návrhu intervenčného programu na pracovisku	3
12.	vypracovanie návrhov rozhodnutí na určenie rizikových prác	3
6. Výchova k zdraviu		
1.	výchova k zdraviu obyvateľstva a) pre mládež b) pre zamestnancov c) pre seniorov d) pre ženy	16, z toho 5 5 5 1
2.	vypracovanie a realizácia projektu v odbore výchovy k zdraviu	1
3.	prieskum informovanosti obyvateľov o zdraví, rizikových faktoroch a chorobách, s cieľom vybrať priority pre aktivity zdravotnej výchovy.	1
4.	konzultácie v poradni zdravia so zvláštnym zameraním na rizikové faktory v populácii	15 osobám
5.	tematický plán zdravotnej výchovy a) pre deti MŠ b) pre žiakov základných škôl c) pre žiakov odborných škôl d) pre dospelých obyvateľov v spolupráci s pracovníkmi miestnych masmédií	5, z toho 1 1 2 1
6.	príprava výchovnej akcie v spolupráci s pracoviskami úradu verejného zdravotníctva, zdravotníckymi pracoviskami, štátnou správou a samosprávou, hromadnými oznamovacími prostriedkami a tretím sektorom	3
7.	spracovanie zdravotných problémov a) rómskych komunít a ich prevencia b) nevidiacich občanov c) o činnosti svojpomocných skupín d) v mimoriadnych situáciách	4, z toho 1 1 1 1
8.	vypracovanie návrhu rozhodnutia v správnom konaní	15

d) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Špecializačné štúdium sa ukončí skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

e) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka, časový priebeh

Verejné zdravotníctvo v trvaní 48 mesiacov, z toho		
1.	epidemiológia	2 mesiace
2.	hygiena životného prostredia	2 mesiace
3.	hygiena detí a mládeže	2 mesiace
4.	preventívne pracovné lekárstvo	2 mesiace

5.	štatistika a informatika	1 mesiac
6.	laboratórium	2 mesiace, z toho
	a) objektivizácia faktorov životného a pracovného prostredia	1 mesiac
	b) lekárska mikrobiológia a mikrobiológia životného prostredia	1 mesiac
7.	poradňa zdravia	1 mesiac
8.	teoretická príprava vo vzdelávacej ustanovizni	1 mesiac
9.	ambulancia všeobecného lekára pre dospelých	1 mesiac
10.	oddelenie infekčných chorôb	1 mesiac

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE ŠPECIALIZAČNÝ ODBOR

SLUŽBY ZDRAVIA PRI PRÁCI

č. A 063

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializácie

1. Služby zdravia pri práci je špecializačný odbor v prvej línii kontaktu, zameraný na dohľad nad pracovnými podmienkami a zdravím zamestnancov, systematické sledovanie zdravia zamestnancov vo vzťahu k práci, zabezpečovanie opatrení na ochranu a podporu zdravia zamestnancov.
2. Špecializačné štúdium trvá tri roky.

b) Určenie stupňa vzdelania

1. Vysokoškolské doktorské štúdium v študijnom odbore všeobecné lekárstvo (MUDr.)
2. a špecializácia v špecializačnom odbore verejné zdravotníctvo alebo všeobecné lekárstvo alebo vnútorné lekárstvo.

c) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných zručností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

A. Z preventívneho pracovného lekárstva

1. metódy identifikácie, objektivizácie a monitorovania (škodlivých) faktorov pracovného prostredia pri práci a spôsoby a metódy zamerané na nápravné opatrenia v rámci primárnej prevencie chorôb z povolania a poškodení zdravia z práce,
2. hlavné vplyvy pracovných podmienok na zdravie, ktoré súvisia s prácou a pracovným prostredím, zmeny ľudského organizmu vyvolané prácou a (procesy) zásady prispôsobovania pracovného miesta, zariadení, nástrojov a pomôcok pracovníkom,
3. všeobecné princípy absorpcie, metabolizmu a vylučovania toxických látok z organizmu, mechanizmy účinkov nebezpečných látok,

4. mechanizmy vyrovnania sa ľudského organizmu s psychickou, fyzickou, chemickou a biologickou (nadmernou) záťažou,
5. základné znalosti z fyziológie a psychológie práce a ergonómie,
6. epidemiologické metódy a štatistické vyhodnocovanie údajov o expozícii faktorom pracovného prostredia,
7. systém bezpečnosti práce, preventívne opatrenia na podporu a ochranu zdravia zamestnancov,
8. spôsob analýzy, odhad, usmernenie a komunikácia rizika, znalosť najdôležitejších prác a technologických postupov z hľadiska možného poškodenia zdravia z práce, základy manažmentu zdravia vo výrobných vzťahoch,
9. kategorizácia prác a určovanie rizikových prác,
10. metódy výchovy k zdraviu a poradenstvo,
11. právne predpisy v oblasti zdravia a bezpečnosti pri práci.

B. Z klinického pracovného lekárstva a klinickej toxikológie

1. patomechanizmy poškodenia zdravia z práce chemickými, fyzikálnymi, biologickými a psychickými faktormi,
2. spôsob vyhľadávania možných zdravotných kontraindikácií na výkon jednotlivých prác a vyhľadávania počiatkových prejavov intoxikácií, poškodenia zdravia z práce, alebo ohrozenia chorobou z povolania,
3. príslušné právne predpisy zamerané na vykonávanie služieb zdravia pri práci,
4. spôsoby komunikácie so zamestnávateľmi, zástupcami zamestnancov, bezpečnostno-technickou službou, organizáciou zabezpečujúcou meranie škodliviny pri práci a organizáciou kontrolujúcou bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci,
5. príprava a realizácia individuálnych alebo skupinových cieľených programov zvyšovania pracovného potenciálu zamestnancov,
6. princípy praktickej výučby prvej pomoci pri náhlych stavoch poškodenia zdravia pri práci,
7. organizácia zdravotníckeho zvládnutia havárií na pracovisku,
8. vyhodnocovanie informácií o aktuálnom stave pracovného prostredia v súvislosti so zdravotným stavom sledovaných zamestnancov a vyhodnocovanie výsledkov pracovno-lekárskych epidemiologických informácií a štatistických údajov.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel

Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	príprava požiadaviek na objektivizáciu a stratégie odberu a odber vzoriek biologického materiálu za účelom hodnotenia profesionálnej expozície	pre 10 profesií, z toho 3 pre cytogenetické vyšetrenie
2.	vypracovanie posudku o riziku vrátane plánu riadenia rizika pre pracoviská s chemickými faktormi	10, z toho 3 pre pracoviská s karcinogénnymi a mutagénnymi faktormi, 5 pre pracoviská s biologickými faktormi

3.	vypracovanie prevádzkového poriadku pre pracoviská	10, z toho 3 pre pracoviská s karcinogénnymi a mutagénnymi faktormi, 5 pre pracoviská s biologickými faktormi, 1 pre pracovisko s laserom 1 pre pracovisko s chemickými faktormi
4.	posúdenie pracovísk a pracovných činností na základe pozorovania	10 posudkov
5.	vypracovanie časovej snímky práce	pre 20 profesií
6.	príprava požiadaviek na objektivizáciu a stratégie odberu vzoriek pracovného ovzdušia na účely analýzy chemických faktorov a posúdenie výsledkov	pre 10 profesií (prác)
7.	príprava požiadaviek na objektivizáciu a stratégie odberu vzoriek pracovného ovzdušia na účely analýzy prašnosti	pre 10 profesií (prác), z toho 2 pre pracoviská s výskytom azbestu
8.	príprava požiadaviek na objektivizáciu hluku za účelom hodnotenia profesionálnej expozície a posúdenie výsledkov meraní	pre 10 profesií
9.	príprava požiadaviek na objektivizáciu vibrácií prenášaných na horné končatiny za účelom hodnotenia profesionálnej expozície a posúdenie výsledkov	pre 10 profesií
10.	príprava požiadaviek na objektivizáciu osvetlenia a posúdenie výsledkov	pre 10 profesií (prác)
11.	hodnotenie energetického výdaja pri práci	5 hodnotení
12.	posúdenie ergonomického riešenia pracovného miesta	5 pracovných miest
13.	hodnotenie neuropsychickej záťažovej na pracovisku	vypracovanie podkladov pre 2 profesie
14.	posúdenie pracovísk so zobrazovacími jednotkami a určenie opatrení	na 10 pracovných miestach
15.	vypracovanie posudku na pracovné podmienky v súvislosti s možným vznikom profesionálneho poškodenia zdravia	15, z toho 3 pre ochorenia z ionizujúceho žiarenia, 2 pre poškodenie sluchu z hluku, 3 pre poškodenie zdravia chemickými látkami, 2 pre poškodenie zdravia z vibrácií, 2 pre kožné choroby z povolania, 1 pre infekčné ochorenie, 2 pre ochorenia alergického pôvodu
16.	vypracovanie a realizácia intervenčného programu v podniku	3
17.	vypracovanie návrhu úpravy organizácie práce pri práci	2, tepelnou záťažou 2, v prostredí s nadmernou záťažou hlukom
18.	vypracovať návrh pitného režimu pri práci v horúcich prevádzkach a v chladnom prostredí	4

19.	vedenie kurzu poskytovania prvej pomoci na pracovisku	2
20.	vykonanie kvalifikovaného odberu pracovnej anamnézy a odborného vyhodnotenia získaných údajov spolu so znakmi zistenými fyzikálnym vyšetrením a vyhodnotením špeciálnych pracovno-lekárskeho klinických vyšetrovacích metód	50
21.	vykonanie a vyhodnotenie klinických pracovno - lekárskeho vyšetrovacích metód zameraných na zisťovanie poškodení zdravia fyzikálnymi faktormi	30
22.	vykonanie a vyhodnotenie klinických pracovno-lekárskeho vyšetrovacích metód zameraných na zisťovanie poškodení zdravia chemickými faktormi	30
23.	vykonanie a vyhodnotenie preventívnych vyšetrení zameraných na poškodenie zmyslových orgánov (zrak, sluch) pri práci	50 základných vyšetrení zraku 50 základných vyšetrení sluchu
24.	vykonanie a vyhodnotenie vyšetrenia pohybového aparátu zamerané na poškodenie zdravia z práce	30
25.	vyhodnotenie pomocných laboratórnych vyšetrení zameraných na poškodenie vnútorných orgánov (pečeň, obličky, srdcovocievny systém) z práce	50
26.	vyhodnotenie osobitných preventívnych prehliadok zameraných na prácu vo výškach, prácu vodičov z povolania, prácu v nočnej a zmenovej prevádzke, prácu so zobrazovacími jednotkami	50
27.	vykonanie odberu vzoriek a hodnotenie výsledkov biologických expozičných testov	30
28.	vykonanie a vyhodnotenie preventívnych prehliadok zamestnancov zameraných na vyhľadávanie kontraindikácií na vykonávanie danej práce a na včasnú diagnostiku poškodenia zdravia z práce	100
29.	vypracovanie analýzy výskytu epidemiologicky najzávažnejších profesionálnych poškodení zdravia z práce v daných podnikoch	3
30.	vypracovanie návrhu manažmentu služieb zdravia pri práci a kontroly ich kvality pre daný podnik	vypracovať 3 návrhy riešení
31.	vypracovanie správy o komplexnom hodnotení zdravia zamestnancov v daných podnikoch za určené obdobie, pre zamestnávateľa a zástupcov zamestnancov, vo vzťahu k práci a meniacim sa pracovným podmienkam	5
32.	vyriešenie praktických modelových problémov metódami medicínskej informatiky a bioštatistiky	5
33.	vykonanie a vyhodnotenie psychologických testov zameraných na zisťovanie psychickej záťaže zamestnancov daného podniku	2 zadané úlohy, každá minimálne 50 testov
Asistencia		
1.	pri poskytovaní informácií o výsledkoch dohľadu nad pracovným prostredím a nad zdravím zamestnancov pre zamestnávateľa a zástupcov zamestnancov v rámci	5

	bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci	
2.	pri vykonávaní prieskumu pracovných podmienok pre účely posudzovania profesionality choroby vystaveného pracovníka alebo po kontrole nápravných opatrení pri prekročení najvyšších prípustných hodnôt škodliviny na pracovisku	10
3.	pri vykonaní celého procesu zisťovania, diferenciálnej diagnostiky, liečby, posudzovania, navrhovania prípadného odškodnenia a ďalšieho sledovania poškodení zdravia pri práci, predovšetkým chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce	10
4.	pri záverečnom vyhodnotení výsledkov vyšetrení lekármi iných medicínskych odborov alebo psychológom, zameraných na rozhodnutie o schopnosti vykonávať danú prácu alebo na vyjadrenie podozrenia na poškodenie zdravia z práce	5

d) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Špecializačné štúdium sa ukončí skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

e) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

Pracovisko pre dohľad nad pracovnými podmienkami a zdravím zamestnancov v trvaní 36 mesiacov, z toho	
1. po získaní špecializácie v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo	
a) v zariadení preventívneho pracovného lekárstva a klinickej toxikológie	2 mesiace
b) v zariadení klinického pracovného lekárstva a klinickej toxikológie	2 mesiace
c) v zariadení služieb zdravia pri práci	2 mesiace
d) školiace miesto pred záverečnou skúškou na akreditovanom pracovisku	2 týždne
2. po získaní špecializácie v špecializačnom odbore vnútorné lekárstvo	
a) v zariadení preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie	2 mesiace
b) v zariadení klinického pracovného lekárstva a klinickej toxikológie	2 mesiace
c) v zariadení služieb zdravia pri práci	2 mesiace
d) školiace miesto pred záverečnou skúškou na akreditovanom pracovisku	2 týždne
3. po získaní špecializácie v špecializačnom odbore verejné zdravotníctvo	
a) v zariadení klinického pracovného lekárstva a klinickej toxikológie	2 mesiace
b) v ambulancii všeobecného lekárstva	1 mesiac
c) v zariadení služieb zdravia pri práci	1 mesiac
d) školiace miesto pred záverečnou skúškou na akreditovanom pracovisku	2 týždne

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE ŠPECIALIZAČNÝ ODBOR

REVÍZNE LEKÁRSTVO

č. A 064

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Revízne lekárstvo je špecializačný odbor, ktorý zabezpečuje revíznú činnosť v oblasti všeobecnej ambulantnej a špecializovanej zdravotnej starostlivosti, ústavnej zdravotnej starostlivosti, spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek a následnej zdravotnej starostlivosti. Na základe medicínskeho, právneho a ekonomického poznania posudzuje vo vzťahu k zdravotnému poisteniu odôvodnenosť, odbornú úroveň a kvalitu zdravotnej starostlivosti, účelnosť, efektívnosť a hospodárnosť vynakladania finančných prostriedkov verejného zdravotného poistenia.
2. Špecializačné štúdium trvá minimálne tri roky.

b) Určenie stupňa vzdelania

1. Vysokoškolské doktorské štúdium v študijnom odbore všeobecné lekárstvo (MUDr.)
2. a špecializácia v ktoromkoľvek špecializačnom odbore podľa prílohy č. 1 časti A. Kategória lekár písm. a) až c) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 322/2006 Z.z. o spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností v znení neskorších predpisov.

c) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

1. právne predpisy, zamerané na zdravotné poistenie, katalóg výkonov,
2. opatrenia Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, zoznam liečiv, liekov a zdravotníckych pomôcok,
3. metodológia revíznej činnosti,
4. štatistické metódy viažuce sa k revíznej činnosti,
5. systém financovania zdravotníctva,
6. odborné usmernenia Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky pre diagnostiku a liečbu jednotlivých ochorení,
7. metodické listy racionálnej farmakoterapie.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel

A. Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	kontrola správnosti vyúčtovania výkonov poskytnutej ambulantnej a ústavnej starostlivosti, vrátane neodkladnej zdravotnej starostlivosti, v informačnom systéme	300
----	---	-----

2.	externá kontrola ambulantnej starostlivosti, vrátane kontroly zmluvných podmienok	50
3.	externá kontrola ústavnej starostlivosti, vrátane kontroly zmluvných podmienok	30
4.	schvaľovacia a rozhodovacia činnosť	330, z toho
	a) v oblasti liekovej politiky, dietetických potravín a zdravotníckych pomôcok	150
	b) v doprave	50
	c) mimoriadne náročnej zdravotnej starostlivosti, vrátane zahraničnej liečby	30
	d) návrhu na kúpeľnú starostlivosť	100
5.	kontrola dodržiavania zásad racionálnej farmakoterapie	30

B. Praktické skúsenosti

1. metodika revíznej činnosti,
2. štandardné diagnostické a terapeutické postupy,
3. zvládnutie informačného systému v potrebnom rozsahu,
4. uplatňovanie právnych predpisov v praxi,
5. zásady komunikácie s poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti a s klientmi,
6. základy štatistiky,
7. analytická činnosť nákladovosti poskytovanej zdravotnej starostlivosti.

d) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Špecializačné štúdium sa ukončí skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

e) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

Pracoviská v organizačných zložkách zdravotných poisťovní a na iných pracoviskách, ktoré vykonávajú lekársku revíziu činnosť v trvaní 36 mesiacov, z toho		
1.	výučbové zariadenie vzdelávacej ustanovizne	1 mesiac

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE ŠPECIALIZAČNÝ ODBOR

POSUDKOVÉ LEKÁRSTVO

č. A 065

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Posudkové lekárstvo je špecializačný odbor, ktorý na základe komplexného poznania zdravotného stavu a poznatkov o pracovných schopnostiach a možnostiach skúma a hodnotí schopnosť zdravej a chorej osoby vykonávať zárobkovú činnosť. Posudzuje ich pri dočasnej pracovnej neschopnosti a dlhodobo nepriaznivom zdravotnom stave,

posudzuje poškodenie zdravia z hľadiska znevýhodnenia zdravotne postihnutej osoby oproti zdravej osobe, posudzuje dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav na účely súdneho konania.

2. Špecializačné štúdium trvá minimálne tri roky.

b) Určenie stupňa vzdelania

1. Vysokoškolské doktorské štúdium v študijnom odbore všeobecné lekárstvo (MUDr.)
2. a špecializácia v ktoromkoľvek špecializačnom odbore podľa prílohy č. 1 časti A. Kategória lekár písm. a) až c) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 322/2006 Z.z. o spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností v znení neskorších predpisov.

c) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

1. právne predpisy zamerané na oblasť sociálneho zabezpečenia a zdravotníctva,
2. metodológia lekárskej posudkovej činnosti,
3. štatistické metódy viažuce sa k lekárskej posudkovej činnosti,
4. systém financovania sociálnej sféry a zdravotníctva.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel

A. Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	lekárska posudková činnosť nemocenského poistenia – v rámci kontroly posudzovania spôsobilosti na prácu	100
2.	lekárska posudková činnosť dôchodkového poistenia – posudzovanie dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu v rámci zisťovacích prehliadok, kontrolných lekárskejších prehliadok, opravných prostriedkov	150
3.	lekárska posudková činnosť úrazového poistenia – posudzovanie zdravotného stavu na účely úrazového poistenia	50
4.	lekárska posudková činnosť na účely poskytovania služieb zamestnanosti alebo sociálnej pomoci podľa osobitných predpisov	5

B. Praktické skúsenosti

- metodika lekárskej posudkovej činnosti

d) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu.

Špecializačné štúdium sa ukončí skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

e) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

Pracoviská v organizačných zložkách Sociálnej poisťovne, úradoch práce sociálnych vecí a rodiny a na iných pracoviskách, ktoré vykonávajú lekársku posudkovú činnosť (napríklad Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky) v trvaní 36 mesiacov, z toho		
--	--	--

1.	výučbové zariadenie vzdelávacej ustanovizne	1 mesiac
----	---	----------

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE ŠPECIALIZAČNÝ ODBOR

PEDIATRICKÁ REUMATOLÓGIA

č. A 066

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Pediatrická reumatológia sa zaoberá diagnostikou, diferenciálnou diagnostikou, liečbou a prevenciou reumatických chorôb detí a dorastu od narodenia do veku 18 rokov a ďalších 364 dní života.
2. Špecializačné štúdium trvá minimálne tri roky.

b) Určenie stupňa vzdelania

1. Vysokoškolské doktorské štúdium v študijnom odbore všeobecné lekárstvo (MUDr.)
2. a špecializácia v špecializačnom odbore pediatria.

c) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

1. teoretické vedomosti o reumatických chorobách v detstve, poznatky o epidemiológii, etiológii, patogenéze, diferenciálnej diagnostike, klinických prejavoch, ukazovateľoch vývoja ochorenia a terapii,
2. akútne stavy v reumatológii u detí a ich prejavy vo vzťahu k diferenciálnej diagnostike, pochopenie vzťahu reumatických ochorení a iných systémových prejavov so zvláštnym dôrazom na vývojové a rastové odlišnosti,
3. zmeny hematologických, biochemických a imunologických reaktantov reumatického zápalu,

4. genetické a imunologické základy autoimunity,
5. interpretácia výsledkov biopsií,
6. indikácia a interpretácia výsledkov zobrazovacích vyšetrovacích metód vrátane ultrazvuku, rádioizotopových vyšetrení, CT a MR a ich využívanie pri sledovaní progresie ochorenia a zhodnotenie rozsahu poškodenia cieľových orgánov,
7. liečba nesteroidnými antireumatikami, pomaly pôsobiacimi antireumatikami, cytotoxickými a imunosupresívnymi preparátmi, kortikosteroidmi, analgetikami, gastroprotektívami a antiporotickými liekmi,
8. možnosti a potencionálne následky použitia biologickej a nekonvenčnej liečby u detí s reumatickými chorobami,
9. primerané vedomosti z fyzioterapie, dietológie a sociálnej pediatrie, oftalmológie, ortopédie, endokrinológie, neurológie, psychológie, kardiológie, nefrológie,
10. spolupráca s reumatológmi pre dospelých pacientov pri prechode do dospelosti, rozdiely a podobnosti reumatických chorôb v rôznych vekových kategóriách.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel

Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	štandardná klinická prax (vyšetrenie pacienta pri prijatí alebo pri ambulantnom vyšetrení s určením diagnostických postupov, zhodnotenie vyšetrení, urobienie epikrízy alebo prepustenie pacienta)	300
2.	punkcia synoviálnych kĺbov s vyšetrením synoviálnej tekutiny	50
3.	periartikulárne instilácie	50
4.	ultrasonografické vyšetrenie kĺbov	120
5.	posudzovanie rádiologických nálezov na periférnych kĺboch a chrbtici u detí s juvenilnými formami zápalových reumatických chorôb, metabolických artropatií a dedičných chorôb spojivového tkaniva	200
6.	interpretácia výsledkov hematologických a biochemických vyšetrení u reumatických chorôb, vrátane hodnotenia nálezu a dynamiky autoprotilátok	250
7.	vyšetrenie periférnych kĺbov a chrbtice z hľadiska posúdenia funkčnej zdatnosti	300
8.	diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba akútnej a chronickej muskuloskeletálnej bolesti, vrátane posudzovania jej intenzity	300
9.	komplexná edukácia rodičov pacienta s juvenilnými formami kĺbových chorôb, vrátane informácií o možnostiach a rizikách liečby, spolupráca pri rehabilitácii a vybraných spôsoboch fyzikálnej liečby - kryoterapia, polohovanie, dlahovanie	300

d) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Štúdium sa ukončí skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

- e) **Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh**

Pediatická reumatológia v trvaní 36 mesiacov, z toho		
1.	klinická a ambulantná prax v pediatickej reumatológii	18 mesiacov
2.	pracovisko detskej reumatológie vo vzdelávacej ustanovizni	13 mesiacov
3.	pracovisko reumatológie pre dospelých vo vzdelávacej ustanovizni	5 mesiacov

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE ŠPECIALIZAČNÝ ODBOR

PEDIATRICKÁ PNEUMOLÓGIA A FTIZEOLÓGIA č. A 067

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Pediatická pneumológia a ftizeológia sa teoreticky a prakticky zaoberá prevenciou, diagnostikou, diferenciálnou diagnostikou, liečbou, posudkovou činnosťou a výskumom ochorení dýchacieho ústrojenstva u kojencov, detí a dorastu od narodenia do veku 18 rokov a ďalších 364 dní života.
2. Špecializačné štúdium trvá minimálne tri roky.

b) Určenie stupňa vzdelania

1. Vysokoškolské doktorské štúdium v študijnom odbore všeobecné lekárstvo (MUDr.)
2. a špecializácia v špecializačnom odbore pediatria.

c) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

1. vývoj, štruktúra a funkcia respiračného systému u novorodenca, kojenca, dieťaťa a adolescenta; normálna a patologická fyziológia respiračného systému, klinická interpretácia patofyziologických nálezov, funkčné vyšetrenie pľúc - praktická realizácia, vyhodnotenie a klinická interpretácia výsledkov, príprava detských pacientov na vyšetrenie, hygienické nároky a kalibrácia prístrojov,
2. zobrazovacie metódy dýchacieho ústrojenstva, indikácie a vyhodnocovanie štandardných aj špeciálnych rtg. snímok hrudníka CT (HRCT snímok pľúc) hrudníka, indikácie pre špeciálne vyšetrenia hrudníka (MRI mediastína, perfúzna a ventilačná scintigrafia), základy USG hrudníka,

3. alergologická diagnostika a liečba respiračných alergóz, vrátane praktických zručností pri aplikácii a vyhodnocovaní testov kožnej precitlivosti na alergény, schopnosť indikovať a interpretovať *in vitro* a *in vivo* metódy na diagnostiku alergie,
4. manažment bronchiálnej astmy (dlhodobý manažment ako aj urgentná liečba akútnych exacerbácií vo všetkých pediatrických vekových skupinách a iných porúch sprevádzaných hvízdáním pri dýchaní u kojencov a detí),
5. manažment vrodených malformácií dýchacieho ústrojenstva (lézie horných aj dolných partií dýchacieho ústrojenstva a pridružených orgánov, cystóza pľúc, syndróm dyskinetických riasiniek a iné), diagnostické a terapeutické postupy, spolupráca s chirurgami a inými relevantnými odborníkmi,
6. aerosolová terapia u novorodencov, kojencov, detí a adolescentov, akútna aj dlhodobá oxygenoterapia (indikácie, organizácia dlhodobej domácej oxygenoterapie), akútna a chronická respiračná insuficiencia, jej manažment,
7. manažment detských pacientov s pľúcnou aj mimopľúcnou tuberkulózou, práca v ohnisku infekcie, dispenzárna starostlivosť, metódy primárnej, sekundárnej a terciárnej prevencie tuberkulózy,
8. aplikácia BCG vakcinácie a revakcinácie a komplikácie po vakcinácii, Quantiferonový test, princípy, indikácie a interpretácia výsledkov,
9. diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba pľúcnej a mimopľúcnej tuberkulózy,
10. diagnostika a liečba nešpecifických pľúcnych infekcií dýchacieho systému vrátane pľúcnych mykóz,
11. diferenciálna diagnostika a liečba onkologických ochorení vo vzťahu k respiračnému systému – spolupráca s pediatrickým onkológom,
12. diferenciálna diagnostika a liečba zriedkavých ochorení dýchacieho ústrojenstva v detskom veku (intersticiálne difúzne pneumopatie, manažment postihnutia pľúc pri systémových chorobách, sarkoidóza),
13. indikácie pre bronchoskopiu a vyšetrenie bronchoalveolovej lavážovej tekutiny u detských pacientov všetkých vekových skupín, klinická interpretácia nálezov,
14. spánkové poruchy dýchania u detí – diagnostika, farmakologická a nefarmakologická liečba, indikácie pre polysomnografické vyšetrenie, interpretácia nálezov,
15. transplantácia pľúc u pediatrického pacienta, predtransplantačné hodnotenie (indikácie, kontraindikácie) a potransplantačný dlhodobý manažment,
16. osobitosti edukácie pacientov/rodičov, etické a právne aspekty starostlivosti ako aj medicínskeho výskumu u detí.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel

A. Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	prijatie pacienta, komplexné vyšetrenie, určenie diagnostických postupov	300
2.	prepustenie pacienta, zhodnotenie vyšetrení a vypracovanie epikrízy	300
3.	ambulantné vyšetrenie	300
5.	základné funkčné vyšetrenie pľúc (spirometria a krivka prietok-	600

	objem)	
6.	celotelová pletyzmografia	90
7.	vyšetrenie difúznej kapacity pľúc	60
8.	bronchodilatačný test inhalačný farmakologický	150
9.	bronchomotorický test inhalačný – histamínový (alebo acetylcholínový, metacholínový, adenzínový)	90
10.	bronchomotorický test ponámahový (štandardná záťaž behom)	150
11.	edukácia pacienta v domácom monitorovaní výdychomerom (peak-flowmetrom) a vyhodnotenie záznamov vo vzťahu k terapii	60
12.	punkcia pleurálneho výpotku (praktické skúsenosti a počet výkonov môže naplniť aj na oddelení pneumológie dospelých) s vyhodnotením nálezu	15
13.	ambulantná liečba komplikácií po BCG vakcinácii (punkcia abscesu)	6
14.	vyhodnotenie rtg. snímok pľúc (v štandardných zadnopredných projekciách prípadne pravá a ľavá bočná projekcia)	150
15.	testovanie kožnej precitlivenosti na štandardizované alergény	60
16.	mikroskopické vyhodnotenie sputa na prítomnosť acidorezistentných tyčínok	30
17.	predná rinoskopia, otoskopia, nepriama laryngoskopia	60
18.	edukácia a zostavenie denného terapeutického, diétného a rehabilitačného programu pre pacienta s cystickou fibrózou	15

B. Praktické skúsenosti

1. bronchoskopia (rigidná a flexibilná),
2. bronchoalveolová laváž – interpretácia nálezov,
3. perfúzna a ventilačná pľúcna scintigrafia,
4. CT a HRCT vyšetrenie hrudníka/pľúc,
5. MRI pri podozrení na mimopľúcnu tbc,
6. ultrasonografia pleurálneho výpotku,
7. záťažové testy kardiopulmonálneho systému,
8. polysomnografia pri diagnostike spánkových porúch dýchania,
9. tuberkulínový test a BCG vakcinácia.

d) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Štúdium sa ukončí skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

e) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

Pediatrická pneumológia a ftizeológia v trvaní 36 mesiacov, z toho		
1.	klinická a ambulantná prax v pediatrickej pneumológii a ftizeológii	24 mesiacov

2.	klinická a ambulatná prax v pediatickej pneumológii a ftizeológii vo vzdelávacej ustanovizni	4 mesiace
3.	oddelenie pneumológie a ftizeológie pre dospelých	3 mesiace
4.	pneumoftizeologická ambulancia, ktorej súčasťou je tbc stredisko s dispenzárom a kalmetizáciou	2 mesiace
5.	rádiologické pracovisko	1 mesiac
6.	oddelenie funkčnej diagnostiky	1 mesiac
7.	otorinolaryngológia (ambulancia a oddelenie)	0,5 mesiaca
8.	ambulancia pre pacientov s cystickou fibrózou	0,5 mesiaca

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE ŠPECIALIZAČNÝ ODBOR

DETSKÁ PSYCHIATRIA

č. A 068

a) Charakteristika špecializačného odboru

1. Detská psychiatria je špecializačný odbor, ktorý sa zaoberá problematikou duševných porúch detí a mladistvých. Zahŕňa klasifikáciu, diagnostiku, liečbu, prevenciu, rehabilitáciu a prognózu.
2. Špecializačné štúdium trvá päť rokov.

b) Určenie stupňa vzdelania

Vysokoškolské doktorské štúdium v študijnom odbore všeobecné lekárstvo (MUDr.).

c) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

A.

1. etiológia duševných porúch s analýzou významnosti biologických, psychologických a sociálnych faktorov,
2. zásady prevencie v detskej a dorastovej psychiatrii, normálny vývoj a základné teórie duševného a osobnostného utvárania,
3. všeobecné základy psychopatológie a základy špeciálnej adultnej psychiatrie, psychopatologické symptómy a stavy týkajúce sa rôznych stupňov vývoja od raného detstva po dospelosť, sociálne vplyvy pôsobiace na vývoj dieťaťa, štádiá socializácie dieťaťa, vplyvy prostredia, typy rodín, interpersonálne vzťahy medzi rodičmi a deťmi, postoje rodičov a ich výchovné praktiky, poznanie psychopatológie rodičov,
4. sociálne, emočné a senzorické deprivácie, vplyv separácie či psychicky alebo chronicky somaticky chorého rodiča na dieťa, vplyv rozvodu, výchovy len jedným rodičom, problém adopcie, náhradná rodinná starostlivosť, reakcie vyvolané krízami a nešťastím, problémy imigrácie a utečencov, psychosomatika a somatogénne stavy,

- základy sociálnej patológie - suicidiá, syndrómy závislosti od alkoholu a drog u detí a mladistvých, týrané, bité a zneužívané deti,
5. poznanie princípov všeobecnej a klinickej psychológie ako nástroja na hodnotenie, liečenie a plánovanie koordinácie somatických, sociálnych, psychoterapeutických a pedagogických prístupov liečby a rehabilitačných metód u hospitalizovaných aj ambulantných pacientov, poznanie významu environmentálnych faktorov v psychiatrickej starostlivosti na oddeleniach,
 6. všeobecné základy psychofarmakológie a farmakoterapie duševných porúch s osobitným zameraním na psychofarmakológiu detského veku,
 7. psychoterapia individuálna, skupinová, rodinná, komunitná, rôzne spôsoby intervencie, vrátane zvládnutia krízových stavov a krátkodobej psychiatrie, napríklad psychiatrická pomoc pri nešťastiach, organizovanie následnej pomoci pre trpiacich a pod.,
 8. sociálne zásahy v škole a inštitúciách starostlivosti o mládež v kompetencii štátnej správy, zariadenia psychiatricko-sociálnej starostlivosti (rehabilitačné dielne, chránené bytové spoločenstvá, chránené dielne, chránené domovy pre mládež, deti s rodičmi),
 9. edukácia, reedukácia, rehabilitácia a kúpeľná starostlivosť,
 10. dispenzarizácia detí s duševnými poruchami a detí rodičov dispenzarizovaných pre duševnú poruchu,
 11. poznanie právnej problematiky práva hospitalizovaných detí, ľudské práva so zreteľom na práva psychiatrických pacientov (napríklad právo na návštevu detí), súdnoznalecká prax pre detský a mladistvý vek (napríklad posudzovanie vierohodnosti, rozhodovanie v sporoch o dieťa pri rozvodoch, občiansko-právne spory, otcovstvo, zverenie dieťaťa do starostlivosti, posudzovanie trestnej zodpovednosti mladistvých delikventov, určenie najvhodnejšieho spôsobu ochrannej liečby alebo ochrannej výchovy),
 12. expertná činnosť, vytvorenie expertíznych nálezov a iných potvrdení, problémy poistenia, posudzovanie bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia, právne predpisy týkajúce sa oblasti zdravotníctva, sociálneho zabezpečenia a sociálnych potrieb (starostlivosť o mentálne, duševne a telesne postihnutých), poisťovní a poisťovacích systémov, administratívy a manažmentu,
 13. metodika výskumu – epidemiologické podklady duševných porúch, psychiatrické aspekty verejného zdravotníctva,
 14. lekárska informatika, telemedicína, administratíva, riadenie a ekonomika.

B. Z iných odborov

1. molekulárna biológia a biochemické základy činnosti centrálnej nervovej sústavy, fyziológia a patofyziológia centrálnej nervovej sústavy, neuropsychológia od raného detstva po osobitosti adolescentného obdobia, neurozobrazovacie metódy, hlavne pri psychických entitách,
2. najbežnejšie poruchy v pediatrii so špeciálnym zreteľom na detskú neurológiu (základné neurologické syndrómy, mentálne retardácie u degeneratívnych a demyelinizačných ochorení, epilepsie, základné poznatky hodnotenia EEG), diagnostika bežných detských infekčných ochorení, poruchy psychomotorického vývinu, bežné gastrointestinálne a urologické choroby,
3. základy všeobecnej psychiatrie, najbežnejšie duševné poruchy v psychiatrii dospelých,
4. metódy psychologického vyšetrenia – základy, základné poznatky vývojovej všeobecnej a klinickej psychológie, vrátane schopnosti využiť výsledky psychologického vyšetrenia,

5. vrodené determinanty vývoja – otázka chromozomálnych aberácií a vrodených metabolických porúch, ďalšie aspekty genetických porúch,
6. pedopsychiatrické aspekty emočných reakcií somaticky chorých detí (vzťahy chronicky somaticky chorého dieťaťa k rodičom, súrodencom, vrstovníkom, vplyv hospitalizácie, otázka postihnutých detí a detí s fatálnym ochorením), základy sociálnej pediatrie,
7. zvládnutie a riešenie psychických porúch u detí a mladistvých pri hromadnom ohrození, psychická reaktivita detí a mladistvých pri katastrofách a hromadných nešťastiach,
8. skupinové dynamiky, vedenie, konzultácie a supervízie,
9. organizácia edukačného systému s ich špeciálnymi zdrojmi a pedagogikou.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel

A. Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	psychiatrické vyšetrenia	
	1.1. detských psychiatrických pacientov	100
	1.2. dospelých psychiatrických pacientov	50
	1.3. na stanici drogových závislostí	50
	1.4. v dennom stacionári	25
2.	samostatné riešenia pohotovostných služieb na pracovisku detskej psychiatrie	10
3.	elektrokonvulzívna terapia	40
4.	vedenie komunity	100
5.	aktívna spoluúčasť na konziliárnych vyšetreniach	50
6.	psychoterapia	
	a) individuálna	75
	b) skupinová	10
7.	psychoterapeutická intervencia s rodinou	200
8.	psychoedukácia	50
9.	vyšetrenie ambulantných pacientov pod supervíziou	25
10.	účasť na súdnych konaniach nedobrovoľných vstupov na psychiatriu	3
11.	krízová intervencia – intenzívna psychiatria	10

B. Praktické skúsenosti

1. štandardné vyšetrovacie, diagnostické a laboratórne metódy, psychiatrické vyšetrenie pacienta vrátane potrebných somatických vyšetrení, realizácia psychiatrického hodnotenia, syndromologické zaradenie a diferenciálno-diagnostické úvahy vedúce k nozologickému nálezu, postup a technika úkonov, ktoré vedú k vypracovaniu chorobopisov,
2. všeobecné a špeciálne ošetrovacie metódy, diagnostické a terapeutické výkony, vrátane moderných zobrazovacích techník (magnetická rezonancia, pozitronová emisná tomografia a pod.),
3. vypracovanie plánu pomocných vyšetrení, terapeutický plán, prognostické zhodnotenie ochorenia,

4. indikácia a využitie pomocných laboratórnych vyšetrení, vrátane užitia psychologických, liečebno-pedagogických a iných vyšetrení,
5. praktické skúsenosti v psychofarmakoterapii, vrátane elektrokonvulzívnej terapie,
6. vypracovanie návrhu doliečovacích a sociálnych opatrení (reedukácia, rehabilitačný plán),
7. získanie a hodnotenie informácií o dieťati,
8. rôzne typy interakcie s dieťaťom z hľadiska správneho psychologického prístupu,
9. interakcia v skupine chorých detí, terapeutická skupina, interdisciplinárna práca v skupine, s pedagógmi, liečebnými a špeciálnymi pedagógmi, sestrami, rehabilitačnými pracovníkmi, sociálnymi sestrami a službami, spolupráca s verejnými i súkromnými organizáciami a inštitúciami,
10. praktické skúsenosti v psychoterapii (dynamickej, kognitívno - behaviorálnej terapii a supervízii), v krízovej intervencii, individuálnej, skupinovej, rodinnej terapii, v posudkovej činnosti pre rezort školstva, práce a sociálnych vecí, spravodlivosti, s vyhľadávaním literatúry,
11. zdravotná výchova,
12. príprava rodičov na hospitalizáciu psychiatricky chorého dieťaťa, spolupráca v rámci rooming – in,
13. organizácia a riadenie psychiatrickej starostlivosti u detí a mladistvých.

d) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou, súčasťou ktorej je obhajoba písomnej práce.

e) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

1.	pracovisko detskej psychiatrie	39 mesiacov
	1.1. ambulancia	12 mesiacov
	1.2. posteľové oddelenie, z toho	27 mesiacov
	a) oddelenie, ktoré sa zaoberá liečbou syndrómu závislosti od alkoholu a iných drog u detí a mladistvých	3 mesiace
	b) komunitná psychiatria	3 mesiace
	c) oddelenie zaoberajúce sa rodinnou terapiou, základmi individuálnej psychoterapie	6 mesiacov
2.	pracovisko detskej neurológie	3 mesiace
3.	pracovisko detskej chirurgie	2 mesiace
4.	pracovisko detského vnútorného lekárstva	2 mesiace
5.	školiace pracovisko vzdelávacej ustanovizne	2 mesiace
6.	pracovisko psychiatrie dospelých	12 mesiacov

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE ŠPECIALIZAČNÝ ODBOR

HYGIENA VÝŽIVY

č. A 069

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Hygiena výživy je špecializačný odbor, ktorý sa zaoberá štúdiom hygienických aspektov výživy a podieľa sa na riešení ochrany zdravia populácie vykonávaním štátneho zdravotného dozoru nad ochranou zdravej výživy.
2. Špecializačné štúdium trvá tri roky.

b) Určenie stupňa vzdelania

1. Vysokoškolské doktorské štúdium v študijnom odbore všeobecné lekárstvo (MUDr.)
2. a špecializácia v špecializačnom odbore verejné zdravotníctvo alebo epidemiológia alebo vnútorné lekárstvo alebo gastroenterológia.

c) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

1. charakteristika a predmet činnosti odboru hygieny výživy, zásady správnej výživy, význam jednotlivých živín, dôležitých faktorov výživy, vplyv výživy na zdravie,
2. zdravotné riziká z potravín (druhy potravín, alimentárne nákazy, ostatné ochorenia z potravín, mikrobiologické riziká z potravín),
3. hygienická problematika kontaminantov a prídavných látok v potravinách,
4. hygiena poľnohospodárskej prvovýroby, potravinárskej výroby, zásady správnej výrobnjej praxe,
5. hygiena zariadení spoločného stravovania, príprava pokrmov,
6. aplikácia účinných stratégií a metód podpory a ochrany zdravia,
7. intervenčno poradenské programy a prístupy,
8. vplyv stravovacích návykov na zdravotný stav obyvateľstva,
9. vplyv stravovacích návykov na zdravý vývoj dieťaťa,
10. regionálne rozdiely v stravovacích návykoch (komparácia),
11. právne predpisy v hygiene výživy,
12. zdravotnícka štatistika a informatika, práca s výpočtovou technikou,
13. základy odbornej problematiky príbuzných odborov súvisiacej s odborom hygieny výživy (fyziológia a patofyziológia výživy, dietológia, genetika, toxikológia, epidemiológia, mikrobiológia, potravinárska technológia, potravinárska chémia, preventívne pracovné lekárstvo, hygiena životného prostredia, hygiena detí a mládeže).

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel

Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	metódy vyšetovania výživového stavu (antropometrické vyšetrenia, klinické vyšetrenia)	10
2.	odber biologického materiálu (krv, moč)	20
3.	využívanie metódy epidemiologickej štatistiky	20
4.	metódy sledovania a hodnotenia spotreby potravín	20
5.	metódy posudzovania pestrosti jedálneho lístka	20
6.	sledovanie energetickej a biologickej hodnoty stravy	20
7.	odber vzoriek hotových pokrmov	30
8.	metódy hodnotenia zdravotného rizika z potravín	30
9.	pripravenie návrhu na výkon potravinového dozoru a výkon štátneho zdravotného dozoru	20
10.	preukázanie ovládania metód odberu vzoriek potravín	20
11.	vypracovanie protokolu o kontrole pri výkone dozoru	40
12.	laboratórne metódy vyšetovania potravín (chemické a mikrobiologické)	40

d) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Štúdium sa ukončí skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

e) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

A. Po získaní špecializácie v odbore verejné zdravotníctvo alebo epidemiológia v trvaní 36 mesiacov, z toho

1.	pracoviská epidemiológie, hygieny životného prostredia, hygieny detí a mládeže	3 mesiace
2.	pracoviská odborov infektológia, vnútorné lekárstvo, gastroenterológia	spolu 3 mesiace (po 1 mesiaci v každom odbore)

B. Po získaní špecializácie v odbore vnútorné lekárstvo alebo gastroenterológia v trvaní 36 mesiacov, z toho

1.	pracoviská hygieny výživy (úradu verejného zdravotníctva, výskumné pracoviská)	12 mesiacov
2.	pracovisko epidemiológie	1 mesiac
3.	pracovisko hygieny detí a mládeže	1 mesiac
4.	pracovisko infektológie	2 mesiace

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE ŠPECIALIZAČNÝ ODBOR

HYGIENA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA č. A 070

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Hygiena životného prostredia je medicínsky špecializačný odbor, ktorý sa zaoberá vplyvom komplexu vlastností životného prostredia a spôsobu života na zdravie populácie i jednotlivca. Získané informácie využíva na usmerňovanie kvality životného prostredia a zdravého spôsobu života obyvateľstva.
2. Špecializačné štúdium trvá tri roky.

b) Určenie stupňa vzdelania

1. Vysokoškolské doktorské štúdium v študijnom odbore všeobecné lekárstvo (MUDr.)
2. a špecializácia v špecializačnom odbore verejné zdravotníctvo alebo epidemiológia alebo vnútorné lekárstvo alebo všeobecné lekárstvo.

c) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných zručností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

1. hodnotenie zdravotných rizík populácie vystavenej rizikovým faktorom životných podmienok a spôsobu života,
2. hodnotenie a kontrola zdravotných rizík vo vzťahu k vode a účelu jej použitia, prevencia poškodenia zdravia ľudí infekčného i neinfekčného charakteru pri používaní vody,
3. environmentálna epidemiológia, teoretické poznanie a praktické využívanie jej metód v preventívnych programoch ochrany zdravia ľudí,
4. posudzovanie fyzikálnych, chemických a biologických faktorov vnútorného ovzdušia stavieb, hodnotenie expozície, priame a nepriame metódy, zistenie kvality postupov,
5. aplikácia účinných stratégií a metód podpory a ochrany zdravia,
6. intervenčno poradenské programy a prístupy,
7. hodnotenie dopadu faktorov životného prostredia na zdravie obyvateľstva a rozhodovanie na miestnej a regionálnej úrovni,
8. orientácia v právnych predpisoch vzťahujúcich sa k odboru hygieny životného prostredia,
9. právne predpisy v oblasti zdravotníctva a správneho práva,
10. zdravotnícka štatistika a informatika, práca s výpočtovou technikou,
11. znalosti z príbuzných odborov potrebné pre prácu v odbore (mikrobiológia životného prostredia, chémia vôd, humánna ekológia, územné plánovanie, epidemiológia).

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel

Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	metódy štátneho zdravotného dozoru, spracovávanie a vyhodnocovanie jeho výsledkov	10 návrhov
2.	metódy laboratórnej práce, vrátane odberu vzoriek,	10 hodnotení kolektívnych

	hodnotenie výsledkov a ich interpretácia	a individuálnych expozícií ľudí voči škodlivinám životného prostredia
3.	hodnotenie vplyvu faktorov vnútorného aj vonkajšieho prostredia	5 návrhov na zníženie vplyvu nepriaznivých podmienok (faktorov životného prostredia) a 5 návrhov na postupné znižovanie rizikových faktorov zo životného prostredia
4.	posudzovanie a odborné usmerňovanie návrhov opatrení na odstránenie zistených nedostatkov	10 návrhov opatrení na odstránenie nedostatkov zistených pri výkone štátneho zdravotného dozoru
5.	iniciovanie, vykonávanie a riadenie programov podpory a ochrany zdravia obyvateľstva	3 programy, resp. projekty verejného zdravotníctva zamerané na ozdravenie životných a pracovných podmienok obyvateľstva, zmenu spôsobu života a postoja k vlastnému zdraviu
6.	hodnotenie zdravotných rizík a následné kroky pri ich interpretácii a riadení	5 návrhov na odhad zdravotných rizík a ich znižovanie, vrátane interpretácie výsledkov
7.	práca s právnymi predpismi a ich využívanie na presadzovanie podpory a ochrany zdravia	10 interpretácií právnych predpisov odboru hygieny životného prostredia, vrátane predpisov súvisiacich s činnosťou odboru

d) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Štúdium sa ukončí skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

e) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

A. Po získaní špecializácie v odbore verejné zdravotníctvo alebo epidemiológia v trvaní 36 mesiacov, z toho

1.	pracovisko všeobecného lekárstva	1 mesiac
2.	pracovisko infektológie	1 mesiac
3.	pracovisko pneumológie a fizeológie	2 mesiace
4.	pracovisko vnútorného lekárstva	1 mesiac
5.	pracovisko klinickej imunológie	1 mesiac

6.	pracovisko epidemiológie, hygieny detí a mládeže, hygieny výživy	2 mesiace
7.	pracovisko preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie	1 mesiac
8.	pracovisko mikrobiológie životného prostredia	1 mesiac

B. Po získaní špecializácie v odbore vnútorné lekárstvo alebo všeobecné lekárstvo v trvaní 36 mesiacov, z toho

1.	pracovisko epidemiológie	3 mesiace
2.	pracovisko hygieny detí a mládeže	3 mesiace
3.	pracovisko preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie	3 mesiace
4.	pracovisko hygieny výživy	3 mesiace
5.	pracovisko hygieny životného prostredia	23 mesiacov
6.	pracovisko mikrobiológie životného prostredia	1 mesiac

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE ŠPECIALIZAČNÝ ODBOR

HYGIENA DETÍ A MLÁDEŽE

č. A 071

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného odboru

1. Hygiena detí a mládeže je špecializačný odbor zameraný na ochranu a podporu zdravia v detskom a v mladistvom veku. Sleduje a vyhodnocuje zdravie a vývoj detí a mládeže, vrátane vysokoškolákov, vo vzťahu k životným a pracovným podmienkam a k spôsobu života.
2. Špecializačné štúdium trvá tri roky.

b) Určenie stupňa vzdelania

1. Vysokoškolské doktorské štúdium v študijnom odbore všeobecné lekárstvo (MUDr.)
2. a špecializácia v špecializačnom odbore verejné zdravotníctvo alebo epidemiológia alebo pediatria alebo všeobecné lekárstvo.

c) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

1. koncepcia a náplň odboru hygiena detí a mládeže, úlohy a ciele odboru a perspektívy jeho rozvoja, princípy spolupráce so súvisiacimi odbormi medicínskymi, školskými a inými,
2. rast a vývin dieťaťa (metódy hodnotenia), vývinové charakteristiky jednotlivých období,

3. rizikové faktory poškodenia zdravia v detskom veku a v období dospievania (vplyv rodiny a školy, prevencia vzniku závislostí, týrania a ďalších sociálno-patologických javov),
4. infekčné ochorenia v detskom a dorastovom veku (očkovanie, preventívne prehliadky),
5. výživa v jednotlivých vekových obdobiach, vrátane stravovania v zariadeniach pre deti a mládež (ochranné faktory, rizikové faktory, stravovací a pitný režim, pestrosť stravy, výživové odporúčané dávky),
6. hygienické požiadavky na výstavbu a prevádzku zariadení pre deti a mládež,
7. problematika zotavovacích podujatí, škôl v prírode,
8. vplyv pohybovej aktivity na zdravie (jej hodnotenie z hľadiska kvantitatívneho a kvalitatívneho, telesná výchova, úrazy, otužovanie, voľný čas),
9. vplyvy prostredia, životných a pracovných podmienok na zdravý vývin a zdravotný stav detí a mládeže, faktory životného a pracovného prostredia (režim dňa, záťaž dieťaťa pri výchovno-vzdelávacej činnosti, pri voľbe a príprave na povolanie),
10. starostlivosť o zdravie (výchova k zdravému spôsobu života, preventívne prehliadky, starostlivosť o chrup, základné demografické ukazovatele, ozdravné preventívne programy, celospoločenské programy WHO),
11. orientácia v právnych predpisoch vzťahujúcich sa na odbor hygiena detí a mládeže,
12. právne predpisy v oblasti zdravotníctva a správneho práva,
13. zdravotnícka štatistika a informatika, práca s výpočtovou technikou,
14. znalosti z príbuzných odborov potrebné pre prácu v odbore (pedagogiky, psychológie, genetiky, sociológie, hygieny životného prostredia, hygieny výživy, preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie, epidemiológie, mikrobiológie, chémie, fyziky, fyziológie a z klinických odborov z pediatrie a infektológie).

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

1.	metódy štátneho zdravotného dozoru, spracovávanie a vyhodnocovanie jeho výsledkov	10 návrhov (prevádzka zariadení pre deti a mládež, pohybový režim, práca mladistvých, denný režim, spoločné stravovanie, výchovno-vzdelávacia činnosť, prevencia výskytu prenosných ochorení v zariadeniach pre deti a mládež)
2.	metódy laboratórnej práce, vrátane odberu vzoriek, hodnotenie výsledkov a ich interpretácia	3 hodnotenia kolektívnych a individuálnych expozícií detí a mládeže voči škodlivinám životného a pracovného prostredia
3.	hodnotenie vplyvu životných a pracovných podmienok, výživy a spôsobu života na zdravotný stav mladej populácie, vrátane hodnotenia zdravotného stavu	5 návrhov na zníženie vplyvu nepriaznivých životných a pracovných podmienok (faktorov životného a pracovného prostredia a spôsobu života) na zdravie a zdravý vývin

		detí a mládeže
4.	postupné znižovanie rizikového správania sa detí a mládeže (prevencie vzniku závislostí) a sociálno-patologických javov u mladej generácie (napríklad týranie, sexuálne zneužívanie, pornografia)	2 návrhy
5.	posudzovanie a odborné usmerňovanie návrhov opatrení na odstránenie zistených nedostatkov	5 návrhov opatrení na odstránenie nedostatkov zistených pri výkone štátneho zdravotného dozoru
6.	iniciovanie, vykonávanie a riadenie programov podpory a ochrany zdravia detí a mládeže	2 programy, resp. projekty verejného zdravotníctva zamerané na ozdravenie životných a pracovných podmienok detí a mládeže, zmenu spôsobu života a postoja k vlastnému zdraviu
7.	hodnotenie zdravotných rizík a následné kroky pri ich interpretácii a riadení	5 návrhov na hodnotenie zdravotných rizík a ich znižovanie, vrátane interpretácie výsledkov
8.	využívanie metód výchovy ku zdraviu v praxi	2 návrhy vekovo primeraných metód na realizáciu výchovy detí a mládeže ku zdraviu
9.	uplatňovanie účinných stratégií a metód podpory a ochrany zdravia detí a mládeže	účasť na 2 programoch
10.	epidemiologické štúdie zdravotného stavu detí a mládeže	účasť na 2 štúdiách
11.	práca s právnymi predpismi a ich využívanie na presadzovanie podpory a ochrany zdravia detí a mládeže	3 interpretácie právnych predpisov odboru hygieny detí a mládeže, vrátane predpisov súvisiacich s činnosťou odboru

d) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Štúdium sa ukončí skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

e) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

A. Po získaní špecializácie v odbore verejné zdravotníctvo v trvaní 36 mesiacov, z toho

1.	pracovisko pediatrie	3 mesiace
2.	pracovisko infektológie	1 mesiac
3.	pracovisko pneumológie a ftizeológie	1 mesiac
4.	pracovisko klinickej imunológie a alergológie	1 mesiac

5.	pracovisko epidemiológie	3 mesiace
6.	pracovisko mikrobiológie životného prostredia	1 mesiac

B. Po získaní špecializácie v odbore pediatria alebo všeobecné lekárstvo v trvaní 36 mesiacov, z toho

1.	pracovisko hygieny detí a mládeže	23 mesiacov
2.	pracovisko mikrobiológie životného prostredia	1 mesiac
3.	pracovisko epidemiológie (hygiena výživy, hygiena životného prostredia, preventívne pracovné lekárstvo a toxikológia)	12 mesiacov

CERTIFIKAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE CERTIFIKOVANÚ PRACOVNÚ ČINNOSŤ

DIAGNOSTICKÁ A INTERVENČNÁ EZOFAGOGASTRODUODENOSKOPIA

č. A 072

a) Charakteristika certifikačnej prípravy

1. Diagnostická a intervenčná ezofagogastroduodenoskopia (EGD) je endoskopické vyšetrenie pažeráka, žalúdka a dvanástnika. Môže byť diagnostickou alebo terapeutickou metódou.
2. Dĺžka trvania certifikačnej prípravy pre certifikovanú pracovnú činnosť je minimálne jeden rok.

b) Podmienky na získanie certifikátu

1. Špecializácia v špecializačnom odbore gastroenterológia alebo vnútorné lekárstvo alebo chirurgia alebo gastroenterologická chirurgia alebo pediatrika gastroenterológia alebo hepatológia a výživa alebo
2. zaradenie do špecializačného štúdia v špecializačnom odbore gastroenterológia.

c) Obsah a rozsah teoretických a praktických poznatkov

Položka 1

Teoretické poznatky

1. indikácie a kontraindikácie EGD, individuálne rizikové faktory, pomer benefit/riziko výkonu, technika výkonu,
2. princípy endoskopie, druhy endoskopických prístrojov a ich konštrukcia, ostatné technické vybavenie (svetelné zdroje, elektrochirurgické jednotky, diatermia, laser),
3. osobitné problémy pri EGD, špeciálne diagnostické techniky (biopsia, cytológia, chromodiagnostika), komplikácie a ich liečba, hodnotenie nálezov, endoskopická

liečba krvácania z varixov, endoskopická liečba krvácania z nevarikózných lézií, extrakcia cudzích telies, mukozektómia, polypektómia, stenózy a ich liečba, dilatácia a stentovanie,

4. perkutánná endoskopická gastrostómia, pneumatická dilatácia achalázie, laserová ablácia neoplázií, plazmakoagulácia,
5. požiadavky na endoskopické priestory, hygiena na endoskopických pracoviskách,
6. čistenie, dezinfekcia a údržba endoskopov, ochrana personálu,
7. povinnosti endoskopistu a endoskopických sestier,
8. princípy analgosedácie (farmakológia, riziká), príprava pacienta na vyšetrenie, monitorovanie pacienta, zdravotná dokumentácia.

Položka 2

Praktické poznatky

Oddiel

Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	ezofagogastroduodenoskopia	300
2.	sklerotizácia ezofageálnych varixov	30
3.	ligácia ezofageálnych varixov	10
4.	injekčná hemostáza	20
5.	chromodiagnostika	30
6.	polypektómia	20, z toho 10 asistencií
7.	extrakcia cudzích telies	20, z toho 10 asistencií
8.	dilatácia stenózy ezofagu	20, z toho 10 asistencií

Prax na pracovisku gastroenterológie vykonávajúcom najmenej 1500 EGD ročne trvá 12 mesiacov.

CERTIFIKAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE CERTIFIKOVANÚ PRACOVNÚ ČINNOSŤ

DIAGNOSTICKÁ A INTERVENČNÁ KOLONOSKOPIA

č. A 073

a) Charakteristika certifikačnej prípravy

1. Diagnostická a intervenčná kolonoskopia je endoskopické vyšetrenie hrubého čreva, ktoré zahŕňa rektoskopiou, sigmoideoskopiou, pankolonoskopiou a ileokolonoskopiou. Môže byť diagnostickou alebo terapeutickou metódou.
2. Dĺžka certifikačnej prípravy pre certifikovanú pracovnú činnosť je minimálne jeden rok.

b) Podmienky na získanie certifikátu

1. Špecializácia v špecializačnom odbore gastroenterológia alebo vnútorné lekárstvo alebo chirurgia alebo gastroenterologická chirurgia alebo pediatrika gastroenterológia alebo hepatológia a výživa alebo
2. zaradenie do špecializačného štúdia v špecializačnom odbore gastroenterológia.

c) Obsah a rozsah teoretických a praktických poznatkov

Položka 1

Teoretické poznatky

1. indikácie a kontraindikácie kolonoskopie, individuálne rizikové faktory, pomer benefit/riziko výkonu, technika výkonu,
2. princípy endoskopie, druhy endoskopických prístrojov a ich konštrukcia, ostatné technické vybavenie (svetelné zdroje, elektrochirurgické jednotky, diatermia, laser),
3. osobitné problémy pri kolonoskopii, špeciálne diagnostické techniky (biopsia, cytológia, chromodiagnostika), komplikácie a ich liečba, hodnotenie nálezov, endoskopická polypektómia, zastavenie krvácania, dilatácie stenóz, implantácie stentov, rekanalizácia stenóz, argonová plazmakoagulácia, laserová liečba,
4. požiadavky na endoskopické priestory, hygiena na endoskopických pracoviskách,
5. čistenie, dezinfekcia a údržba endoskopov, ochrana personálu,
6. povinnosti endoskopistu a endoskopických sestier,
7. princípy analgosedácie (farmakológia, riziká), príprava pacienta na vyšetrenie, monitorovanie pacienta, zdravotná dokumentácia.

Položka 2

Praktické poznatky

Oddiel

Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	pankologoskopia	200
2.	polypektómia	30
3.	endoskopické zastavenie krvácania	10

Prax na pracovisku gastroenterológie vykonávajúcom najmenej 1000 kolonoskopií ročne trvá 12 mesiacov.

CERTIFIKAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE CERTIFIKOVANÚ PRACOVNÚ ČINNOSŤ

ENDOSKOPICKÁ RETROGRÁDNA CHOLANGIOPANKREATIKOGRAFIA č. A 074

a) Charakteristika certifikačnej prípravy

1. Endoskopická retrográdna cholangiopankreatikografia (ERCP) je kombinovaná endoskopická a röntgenologická invazívna metóda, cieľom ktorej je endoskopické vyšetrenie Vaterovej papily a röntgenologické zobrazenie žlčových a pankreatických vývodných ciest po ich náplni kontrastom a pri patologickom náleze aj jeho terapeutické ovplyvnenie. Môže byť diagnostickou alebo terapeutickou metódou.
2. Dĺžka certifikačnej prípravy pre certifikovanú pracovnú činnosť je minimálne jeden rok.

b) Podmienky na získanie certifikátu

1. Špecializácia v špecializačnom odbore gastroenterológia alebo vnútorné lekárstvo alebo chirurgia alebo gastroenterologická chirurgia
2. a získanie certifikátu v certifikovanej pracovnej činnosti ezofagogastroduodenoskopia.

c) Obsah a rozsah teoretických a praktických poznatkov

Položka 1

Teoretické poznatky

1. indikácie a kontraindikácie ERCP, individuálne rizikové faktory, pomer benefit/riziko výkonu, technika výkonu,
2. princípy endoskopie, druhy endoskopických prístrojov a ich konštrukcia, ostatné technické vybavenie (svetelné zdroje, elektrochirurgické jednotky, diatermia, laser),
3. osobitné problémy pri ERCP, špeciálne diagnostické techniky (biopsia, cytológia), komplikácie a ich liečba, hodnotenie nálezov, endoskopická papilosfinkterotómia (choledochálna a pankreatická), extrakcia konkrementov a druhy litotrypsií, dilatácie stenóz, implantácie stentov (plastových aj kovových self expanding), nazobiliárna drenáž, princípy liečby pseudocýst a disrupcií pankreatických vývodov, manometria Oddiho sfinktera, ampulektómia,
4. požiadavky na endoskopické priestory, hygiena na endoskopických pracoviskách,
5. čistenie, dezinfekcia a údržba endoskopov, ochrana personálu,
6. povinnosti endoskopistu a endoskopických sestier,
7. princípy analgosedácie (farmakológia, riziká), príprava pacienta na vyšetrenie, monitorovanie pacienta, zdravotná dokumentácia, základy rádiodiagnostickej hygieny.

Položka 2

Praktické poznatky

Oddiel

Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	diagnostická ERCP	150
2.	terapeutická ERCP, z toho	100
	a) endoskopická papilosfinkterotómia choledochálna	30
	b) dilatácia stenóz	30
	c) implantácia stentov do choledochu	30
	d) zavedenie nazobiliárneho drénu	10

Prax na pracovisku gastroenterológie vykonávajúcom najmenej 500 ERCP ročne trvá 12 mesiacov.“.

5. Príloha č. 4 časť „Vzorové certifikačné študijné programy“ sa dopĺňa bodom 2.7., ktorý znie

„2.7. starostlivosť o drogovo závislých č. D 020“.

6. Príloha č. 4 sa na konci dopĺňa takto:

„CERTIFIKAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE CERTIFIKOVANÚ
PRACOVNÚ ČINNOSŤ

STAROSTLIVOSŤ O DROGOVO ZÁVISLÝCH č. D 020

a) Charakteristika certifikačnej prípravy

1. Starostlivosť o drogovo závislých je certifikovaná pracovná činnosť, ktorá je zameraná na zdravotnú starostlivosť o drogovo závislých.
2. Dĺžka certifikačnej prípravy pre certifikovanú pracovnú činnosť je šesť mesiacov.

b) Podmienky na získanie certifikátu

1. Vysokoškolské bakalárske vzdelanie v odbore ošetrovateľstvo alebo vyššie odborné vzdelanie v odbore diplomovaná všeobecná sestra alebo úplné stredné odborné vzdelanie v odbore všeobecná sestra, ktoré bude obsahovo doplnené o vedomosti a zručnosti z ošetrovateľstva a ošetrovateľského procesu
2. a jednoročná odborná zdravotnícka prax.

c) Obsah a rozsah teoretických a praktických poznatkov

Položka 1

Teoretické poznatky

1. rozdelenie návykových látok,
2. epidemiológia návykových látok,
3. účinky návykových látok na organizmus,
4. bio- psycho- sociálny, morálny a spirituálny model závislosti – prístupy v pomoci užívateľom drog,
5. vyšetrovacie metódy a laboratórna detekcia návykových látok u drogovo závislých,

6. klinika drogových závislostí - základy diagnostiky a zhodnotenia klienta,
7. klasifikácia duševných porúch a porúch vyvolaných užívaním drog a psychoaktívnych látok a problematika nekonzumných závislostí,
8. včasné a krízové intervencie, zvládnutie somatických komplikácií,
9. prevencia a liečba drogových závislostí,
10. detoxikačný program,
11. špecifiká ošetrovateľskej starostlivosti o drogovu závislých, vybrané ošetrovateľské modely a teórie v multikultúrnych komunitách,
12. aplikované poznatky z psychológie , psychiatrie a psychoterapie pri liečbe drogovu závislých,
13. etické aspekty starostlivosti o drogovu závislých,
14. sociálne a psychologické aspekty starostlivosti o drogovu závislých,
15. štruktúrované edukačné programy, štandardy edukácie a reedukácie drogovu závislých,
16. poradenstvo – pedagogicko- psychologické, zdravotnícke a sociálne,
17. sociálna rehabilitácia drogovu závislého, terénna sociálna terapia,
18. organizácia práce na psychiatrických pracoviskách a oddeleniach poskytujúcich starostlivosť o drogovu závislých,
19. právne predpisy, ktoré riešia problematiku návykových látok a problematiku výkonu ochrannnej liečby.

Položka 2

Praktické poznatky

Oddiel

Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	odber biologického materiálu na detekciu prítomnosti návykových látok	20
2.	príjem pacienta na oddelenie pre liečbu drogovu závislých	10
3.	denné komunity vedené pacientom za účasti sestry , psychológa a lekára, príprava a spolupráca sestry pri individuálnej forme psychoterapie	20
4.	spolupráca sestry pri skupinovej forme psychoterapie	20
5.	spolupráca sestry pri ergoterapii	20
5.	spolupráca sestry pri relaxačných a terapeutických technikách	30
6.	spolupráca sestry pri nácviku sociálnych zručností	10
7.	sesterská vizita	5
8.	vypracovanie plánu individuálnej ošetrovateľskej starostlivosti u drogovu závislého	10
9.	vypracovanie edukačného plánu u konkrétneho drogovu závislého	15
10.	hodnotenie denníkov pacientov	10 „„

7. Príloha č. 6 časť „Vzorové špecializačné študijné programy“ sa dopĺňa bodom 1.7., ktorý znie:

„1.7. starostlivosť o seniorov č. G 008“.

8. Príloha č. 6 časť „Vzorové certifikačné študijné programy“ sa dopĺňa bodmi 2.2. a 2.3., ktoré znejú:

„2.2. digitálna subtrakčná angiografia – DSA č. G 009
2.3. počítačová tomografia – CT č. G 010“.

9. Príloha č. 6 sa na konci dopĺňa takto:

„ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE ŠPECIALIZAČNÝ ODBOR STAROSTLIVOSŤ O SENIOROV č. G 008

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Starostlivosť o seniorov je špecializačný odbor, ktorý sa zaoberá starostlivosťou o základné potreby starého človeka, udržiavaním sebestačnosti a nezávislosti pri bežných denných činnostiach a zohľadňuje potreby v súvislosti s chorobami vo vyššom veku.
2. Špecializačné štúdium trvá jeden rok.

b) Určenie stupňa vzdelania, dĺžky a obsahu odbornej zdravotníckej praxe potrebnej na zaradenie do špecializačného štúdia v špecializačnom odbore

1. Úplne stredné odborné vzdelanie v študijnom odbore zdravotnícky asistent
2. a najmenej jednoročná odborná zdravotnícka prax.

c) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

1. vývoj, koncepcia zdravotnej starostlivosti o seniorov,
2. právne aspekty zdravotnej a sociálnej starostlivosti, zmluva o poskytovaní starostlivosti,
3. etické problémy v starostlivosti o seniorov, napríklad násilie na starých ľuďoch (týranie a ponižovanie), konflikty zo strany inštitúcie, úplatky, dary, zaobchádzanie so sexualitou v starobe, eutanázia, eschatológia,
4. sociálna starostlivosť o seniorov na území Slovenska,
5. proces starnutia a staroby,
6. klasifikácia geriatrického veku,
7. telesné, psychické a sociálne prejavy staroby, pozorovanie zmien a ich dokumentácia,
8. tímová spolupráca pri úrazoch, pádoch a ich následkoch, mobilita,

9. starostlivosť o kožu osôb vo vyššom veku,
10. základy geriatrickej starostlivosti o seniorov s vybranými chorobami (napríklad poruchy spánku, poruchy výživy, poruchy vnútorného prostredia, metabolizmu, poruchy vylučovania moču a stolice, demencie, parkinsonizmus, cievna mozgová príhoda, onkologické choroby),
11. základy gerontopsychiatrickej starostlivosti o seniorov s vybranými chorobami (napríklad akútna zmätenosť, riziko samovraždy, depresia, neurózy, závislosť od alkoholu, schizofrénia),
12. aktivačná starostlivosť o seniorov,
13. domáca starostlivosť o seniorov,
14. sociálna integrácia seniorov,
15. špecifiká komunikácie s vybranými skupinami problémových seniorov (napríklad s agresívnym, depresívnym, dementným, zrakovým, sluchovým, fatickým handicapom),
16. psychologická problematika ťažko chorých a zomierajúcich seniorov,
17. sebaostaťnosť a sebaobsluha v základných potrebách zameraných na každodenné úkony seniorov,
18. polymorbidita v seniorskom veku,
19. uspokojovanie duchovných a náboženských potrieb seniorov,
20. zomieranie, vysporiadanie sa so strachom pred zomieraním, komunikácia so smútiacimi rodinnými príslušníkmi, starostlivosť o mŕtve telo,
21. pohybová aktivita v starostlivosti o seniora zameraná na zlepšenie pohyblivosti a svalovej sily, nácvik chôdze, pohybové hry, hry na podporu výkonu vnímania,
22. spolupráca pri liečebnej rehabilitácii, hemiplégii, parkinsonizme, postihnutí kĺbov, amputáciách, syndróme imobility.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel

A. Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	spolupráca so sestrou pri príjme seniorov	20
2.	hygienická starostlivosť, kúpanie, sprchovanie	100
3.	ochrana kože, udržiavanie celistvosti kože	100
4.	polohovanie	100
5.	nácvik sedu, stoja a chôdze	50
6.	pitný režim	100
7.	príjem a výdaj tekutín, zaznamenávanie	50
8.	kŕmenie	50
9.	meranie fyziologických funkcií	250, z toho
	a) telesnej teploty	50
	b) dychu	50
	c) pulzu	50
	d) krvného tlaku	50
	e) meranie telesnej hmotnosti	50
10.	odber moču na biochemické vyšetrenie	20
11.	odber stolice na biochemické vyšetrenie	20
12.	starostlivosť o inkontinentných	20
13.	pohybové hry	10

14.	aktivizácia	10
-----	-------------	----

B. Praktické skúsenosti

1. spracovávanie štatistických podkladov a hlásení, doklady o hospitalizovaných,
2. vykonávanie administratívne činnosti spojené s príjmom seniora, agendou oddelenia a inventarizáciou,
3. práca s informačným systémom na pracovisku,
4. komunikácia so seniorom s poruchou sluchu, zraku,
5. spolupráca pri prevencii týrania a zneužívania seniorov,
6. manipulácia s pomôckami uľahčujúcimi pohyb seniora a ošetrovanie,
7. ovládanie pohybových hier, gymnastiky a aktivizačných metód vhodných pre seniorov.

d) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína školským rokom podľa zostaveného učebného plánu. Pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Špecializačné štúdium sa ukončí skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

e) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

Geriatrické pracoviská alebo zariadenia sociálnej starostlivosti v trvaní 12 mesiacov, z toho		
1.	onkologické pracovisko, hospic, oddelenie paliatívnej starostlivosti, liečebňa pre dlhodobo chorých alebo dom ošetrovateľskej starostlivosti	1 mesiac
2.	psychiatrické pracoviská so zameraním na gerontopsychiatriu	1 mesiac

CERTIFIKAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE CERTIFIKOVANÚ PRACOVNÚ ČINNOSŤ

DIGITÁLNA SUBTRAKČNÁ ANGIOGRAFIA - DSA č. G 009

a) Charakteristika certifikačnej prípravy

1. Certifikovaná pracovná činnosť v digitálnej subtrakčnej angiografii (DSA) sa zaoberá rádiologickou zobrazovacou metódou aplikovanou v diagnostickom a terapeutickom procese, ktorá je založená na podklade možnosti počítačového spracovania dát získaných pri angiografickom vyšetrení.
2. Dĺžka trvania certifikačnej prípravy je minimálne osem mesiacov.

b) Podmienky na získanie certifikátu

1. Vysokoškolské bakalárske vzdelanie v študijnom odbore rádiologická technika alebo vyššie odborné vzdelanie v odbore diplomovaný rádiologický asistent alebo úplné stredné vzdelanie v odbore rádiologický laborant
2. a najmenej jednoročná odborná zdravotnícko-technická prax.

c) Obsah a rozsah teoretických a praktických poznatkov

1. topografické a anatomické pomery pre indikáciu vyšetrení pomocou DSA,
2. princípy digitálnej subtrakčnej angiografie,
3. indikácie DSA vyšetrení pri akútnych stavoch, DSA v akútnej medicíne, v onkológii,
4. postupy pri angiografickom vyšetrení detí a dospelých,
5. príprava pacienta na DSA vyšetrenie, príprava pacienta pomocou kontrastnej látky,
6. využívanie kontrastných látok, ich aplikačné formy, alergické a negatívne účinky a ich zvládnutie,
7. enterálne, intratekálne, intravaskulárne, štandardné, špeciálne a intervenčné formy aplikácie kontrastnej látky,
8. denzitometria skeleta a chrbtice,
9. meranie a sledovanie fyziologických funkcií,
10. rádiofyziológia, rádiobiológia, radiačná hygiena a ochrana pred ionizujúcim žiarením,
11. technický princíp, konštrukčné riešenie podľa jednotlivých generácií a príslušenstva prístrojov DSA,
12. možnosti kvalitnej záznamovej a archivačnej techniky,
13. následné spracovanie obrazov a zhotovenie definitívnej obrazovej dokumentácie, evidencií a počítačovej techniky,
14. stratégia vedenia DSA vyšetrení.

Oddiel

Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	mozog	48
2.	hrudník a brucho	72
3.	končatiny	96
4.	DSA v kardiológii	24, spolu 240 vyšetrení

CERTIFIKAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE CERTIFIKOVANÚ PRACOVNÚ ČINNOSŤ

POČÍTAČOVÁ TOMOGRAFIA - CT

č. G 010

Charakteristika certifikačnej prípravy

1. Certifikovaná pracovná činnosť v transmisnej počítačovej tomografii (CT) sa zaoberá rádiodiagnostickou denzitometrickou zobrazovacou metódou, aplikovanou na

podklade počítačového spracovania dát, ktoré boli získané pri tomografickom vyšetrení.

2. Dĺžka trvania certifikačnej prípravy je minimálne osem mesiacov.

Podmienky na získanie certifikátu

1. vysokoškolské bakalárske vzdelanie v študijnom odbore rádiologická technika alebo vyššie odborné vzdelanie v študijnom odbore diplomovaný rádiologický asistent alebo úplné stredné odborné vzdelanie v študijnom odbore rádiologický laborant
2. a najmenej jednoročná odborná zdravotnícko - technická prax.

Obsah a rozsah teoretických a praktických poznatkov

1. topografické a anatomické pomery pre indikáciu vyšetrení pomocou CT,
2. základné princípy CT,
3. indikácie CT vyšetrení pri akútnych stavoch, CT v akútnej medicíne,
4. príprava pacienta na CT vyšetrenie, príprava pacienta pomocou kontrastnej látky,
5. využívanie kontrastných látok, aplikačné formy, alergické a negatívne účinky a ich zvládnutie,
6. enterálne a intratekálne formy aplikácie kontrastnej látky,
7. rôzne intervenčné metodiky na CT,
8. postupy pri CT vyšetrení detí a dospelých,
9. zo štandardných, špeciálnych a intervenčných metód
10. denzitometria skeleta a chrbtice, CT denzitometria,
11. meranie a sledovanie fyziologických funkcií,
12. rádiofyziológia, radiobiológia, radiačná hygiena a ochrana pred ionizujúcim žiarením,
13. technický princíp, konštrukčné riešenie podľa jednotlivých generácií a príslušenstva prístrojov CT,
14. možnosti kvalitnej záznamovej a archivačnej techniky,
15. následné spracovanie obrazov a zhotovenie definitívnej obrazovej dokumentácie, evidencií a počítačovej techniky,
16. stratégia vedenia CT vyšetrení.

Oddiel

Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	centrálny nervový systém - mozog a chrbtica	220
2.	hrudník	275
3.	brucho	
	a) malá panva	275
	b) virtuálna endoskopia	110
4.	CT angiografia	110
5.	CT intervencie, drenáže a punkcie	110

10. Príloha č. 8 časť „Vzorové špecializačné študijné programy“ sa dopĺňa bodmi 1.10. až 1.13., ktoré znejú:

- „1.10. fyzioterapia psychosomatických a civilizačných ochorení č. I 016
- 1.11. hygiena pracovných podmienok č. I 017

- 1.12. vyšetrovacie metódy v patológii a súdnom lekárstve č. I 018
1. 13. vyšetrovacie metódy v preventívnom pracovnom lekárstve a toxikológii č. I 019“.

11. V prílohe č. 8 v časti „CERTIFIKAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE CERTIFIKOVANÚ PRACOVNÚ ČINNOSŤ č. I 004“ v písm. b) bode 1. písm. c) sa na konci pripájajú tieto slová: „alebo poradenská psychológia alebo pracovná a organizačná psychológia alebo školská psychológia“.

12. Príloha č. 8 sa na konci dopĺňa takto:

„ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE ŠPECIALIZAČNÝ ODBOR

FYZIOTERAPIA PSYCHOSOMATICKÝCH A CIVILIZAČNÝCH OCHORENÍ č. I 016

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Fyzioterapia psychosomatických a civilizačných ochorení je špecializačný študijný odbor, ktorý sa zaoberá fyzioterapeutickou diagnostikou a kinezioterapiou pri kardiovaskulárnych, onkologických ochoreniach a pri ochoreniach psychosomatického pôvodu.
2. Špecializačné štúdium trvá minimálne dva roky.

b) Určenie stupňa vzdelania, dĺžky a obsahu odbornej zdravotníckej praxe potrebnej na zaradenie do špecializačného štúdia v špecializačnom odbore

1. Vysokoškolské magisterské vzdelanie v študijnom odbore fyzioterapia alebo vysokoškolské bakalárske vzdelanie v študijnom odbore fyzioterapia alebo vyššie odborné vzdelanie v študijnom odbore diplomovaný fyzioterapeut alebo úplné stredné odborné vzdelanie v študijnom odbore rehabilitačný pracovník, rehabilitačný asistent
2. a najmenej jednoročná odborná zdravotnícka prax.

c) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

A. Z kardiológie

1. anatómia, fyziológia a patofyziológia kardiovaskulárneho systému,
2. vyšetrovacie metodiky a techniky pri ochoreniach kardiovaskulárneho systému,
3. všeobecná syndromológia ochorení kardiovaskulárneho systému,
4. klinika a terapia ischemickej choroby srdca, infarktu myokardu, hypertenznej choroby, zlyhávania pravého a ľavého srdca, ochorení periférnych ciev,

5. funkčná a klinická kineziológia a patokineziológia,
6. fyzioterapeutická a kineziologická diagnostika porúch kardiovaskulárneho systému,
7. metódy kinezioterapie,
8. fyzioterapeutický proces a špecifiká kinezioterapie pri kardiovaskulárnych ochoreniach, indikácie a kontraindikácie.

B. Z onkológie

1. rozdelenie a klasifikácia onkologických ochorení,
2. diagnostika a liečebné modalita onkologických ochorení,
3. komplikácie liečby,
4. fyzioterapeutický proces a špecifiká kinezioterapie pri onkologických ochoreniach.

C. Zo psychosomatických ochorení

1. rozdelenie a klasifikácia psychosomatických ochorení,
2. fyzioterapeutický proces a špecifiká kinezioterapie pri ochoreniach psychosomatického pôvodu a jej možnosti ovplyvnenia týchto ochorení, indikácie a kontraindikácie.

D. Všeobecné

1. základy psychoterapeutického pôsobenia,
2. komunikácia a spolupráca s rodinou,
3. princípy edukácie a metodického vedenia,
4. etické a právne princípy vzťahujúce sa na poskytovanie zdravotnej starostlivosti.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel

A. Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	Ochorenia kardiovaskulárneho systému	
1.1.	fyzioterapia na cievnej chirurgii, vypracovanie a realizácia kinezioterapeutického plánu	5 pacientov
1.2.	vypracovanie a realizácia kinezioterapeutického plánu u pacientov na oddelení zlyhávania a transplantácie	2 pacienti
1.3.	fyzioterapia na kardiochirurgii, vypracovanie individuálneho kinezioterapeutického programu a jeho realizácia	5 pacientov
1.4.	fyzioterapia na koronárnej jednotke, vypracovanie kinezioterapeutického plánu a jeho realizácia	6 pacientov
2.	Onkologické ochorenia	
2.1.	vypracovanie a realizácia kinezioterapeutického plánu u pacientov s komplikáciami chemoterapie	4 pacienti
2.2.	fyzioterapia pacientov v onkochirurgických odboroch / brušné, hrudné, gynekologické operácie, izolovaná hypertermálna chemoperfúzia, operácie prsníka	6 pacientov
2.3.	vypracovanie a realizovanie kinezioterapeutického plánu	3 pacienti

	u pacientov s patologickými fraktúrami, metastatickým procesom do skeletu, stavy po laminektómii	
2.4.	fyzioterapia pacientov liečených rádioterapiou, vypracovanie kinezioterapeutického plánu a jeho realizácia	3 pacienti
2.5.	vyšetrenie a fyzioterapeutické diagnostikovanie štádia lymfedému	3 pacienti
3.	Psychosomatické ochorenia	
3.1.	metodické a praktické zvládnutie Schultzeho autogénneho tréningu	5 pacientov

B. Praktické skúsenosti

1. fyzioterapeutická diagnostika, ktorá zahŕňa objektívne vyšetrenie lokomočného systému, vyšetrenie kardio-vaskulárneho a dýchacieho systému z hľadiska potrieb kinezioterapie,
2. výber a realizácia kinezioterapeutických metód podľa kineziologického rozboru, podľa aktuálneho zdravotného stavu, veku a schopností pacienta,
3. aplikácie fyziatrických a balneologických procedúr, jednotlivých druhov masáží
4. zdravotná edukácia pacienta,
5. vyhodnotenie komplexného fyzioterapeutického procesu a vypracovanie fyzioterapeutickej dokumentácie.

d) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného učebného plánu. Pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Špecializačné štúdium sa ukončí skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

e) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

Pracoviská kardiovaskulárnych a onkologických ochorení v trvaní 24 mesiacov, z toho		
1.	onkologické pracovisko vzdelávacej ustanovizne	0,5 mesiaca
2.	pracovisko ochorení srdca a ciev vzdelávacej ustanovizne	0,5 mesiaca
3.	teoretická príprava vo vzdelávacej ustanovizni	1 mesiac

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE ŠPECIALIZAČNÝ ODBOR

HYGIENA PRACOVNÝCH PODMIENOK

č. I 017

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného odboru

1. Hygiena pracovných podmienok – hygiena práce je špecializačný odbor, ktorý sa zaoberá predvídaním, zisťovaním, hodnotením a kontrolou zdravotných nebezpečenstiev v pracovnom prostredí za účelom ochrany zdravia zamestnancov a pohody a bezpečnosti širšej komunity v okolí podniku.
2. Špecializačné štúdium trvá tri roky.

b) Určenie stupňa vzdelania

1. Vysokoškolské inžinierske alebo magisterské vzdelanie v študijných odboroch so zameraním na biológiu alebo bunkovú a molekulovú biológiu alebo fyziológiu živočíchov a človeka, chémiu alebo biochémiu, fyziku alebo biofyziku alebo na dozimetriu
2. a osvedčenie o príprave na výkon práce v zdravotníctve.

c) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializačných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

1. právne predpisy v oblasti verejného zdravotníctva, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
2. účinky jednotlivých faktorov pracovného prostredia na zdravie,
3. hodnotenie zdravotných rizík, analýza a manažment rizík,
4. stratégie odberu vzoriek a merania faktorov, princípy fyzikálnych, chemických a biologických metód hodnotenia faktorov pracovného prostredia a metód meraní a odberu vzoriek a laboratórnych vyšetrení používaných v praxi,
5. hlavné druhy zmien zdravia súvisiacich s prácou, pochopenie vzťahov medzi expozíciou nebezpečenstvám a zmenami zdravia zamestnancov, ako aj špecifické zdravotné problémy jednotlivých odvetví a profesií,
6. metódy a stratégie predvídania, zisťovania, hodnotenia a kontroly profesionálnych rizík.

Položka 2

Rozsah praktických zručností

Oddiel

Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	posúdenie pracovísk a pracovných činností na základe pozorovania	40 posudkov
2.	vypracovanie časovej snímky práce pre profesie	na 40 pracoviskách
3.	príprava požiadaviek na objektivizáciu a stratégie odberu vzoriek pracovného ovzdušia na účely analýzy chemických faktorov	pre 10 pracovísk
4.	vyhodnotenie výsledkov merania expozície chemickým látkam v pracovnom prostredí	vypracovanie záveru 10 protokolov

5.	príprava požiadaviek na objektivizáciu a stratégie odberu vzoriek pracovného ovzdušia na účely analýzy prašnosti	pre 10 pracovísk, z toho 2 pre pracoviská s výskytom azbestu
6.	príprava požiadaviek na objektivizáciu a stratégie odberu vzoriek biologického materiálu za účelom hodnotenia profesionálnej expozície	na 5 pracoviskách, z toho aspoň 1 pracovisko pre cytogenetické vyšetrenie
7.	príprava požiadaviek na objektivizáciu hluku za účelom hodnotenia profesionálnej expozície	na 10 pracoviskách
8.	vyhodnotenie výsledkov merania hlukovej záťaže	vypracovanie záveru 10 protokolov
9.	príprava požiadaviek na objektivizáciu vibrácií prenášaných na horné končatiny za účelom hodnotenia profesionálnej expozície	pre 10 profesií
10.	vyhodnotenie výsledkov merania expozície vibráciám	vypracovanie záveru 10 protokolov
11.	vyhodnotenie výsledkov merania podmienok tepelno-vlhkostnej mikroklímy	vypracovanie záveru 5 protokolov
12.	príprava požiadaviek na objektivizáciu osvetlenia	pre 10 pracovísk
13.	vyhodnotenie výsledkov merania denného a umelého osvetlenia pracoviska	vypracovanie záveru 10 protokolov
14.	vyhodnotenie výsledkov merania expozície elektromagnetickému poľu	vypracovanie záveru 5 protokolov
15.	vypracovanie posudku na laserové pracovisko	3
16.	vypracovanie posudku o riziku vrátane plánu riadenia rizika pre pracoviská s chemickými faktormi	10, z toho 3 pre pracoviská s karcinogénnymi a mutagénnymi faktormi, 3 pre pracoviská s biologickými faktormi, 3 pre pracoviská s laserom
17.	vypracovanie posudku na ergonomické riešenie pracovného miesta a pracovného procesu	2
18.	vypracovanie návrhu riešenia skupinovej a osobnej ochrany	na 3 pracoviskách

d) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu.

Špecializačné štúdium sa ukončí skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

e) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

1.	pracovisko zamerané na hygienu pracovných podmienok	33 mesiacov
2.	školiace miesto organizované vzdelávacou ustanovizňou	1 mesiac
3.	národné referenčné centrum pre hluk a vibrácie	2 týždne
4.	národné referenčné centrum pre azbest	1 týždeň
5.	národné referenčné centrum pre neionizujúce žiarenie	1 týždeň
6.	chemické laboratórium regionálneho úradu verejného zdravotníctva zamerané na pracovné prostredie	2 týždne
7.	fyzikálne laboratórium regionálneho úradu verejného zdravotníctva (osvetlenie, mikroklíma, hluk, vibrácie, prašnosť, elektromagnetické žiarenie)	2 týždne

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE ŠPECIALIZAČNÝ ODBOR

**VYŠETROVACIE METÓDY V PATOLÓGII A SÚDNOM
LEKÁRSTVE
č. I 018**

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Vyšetrovacie metódy v patológii a súdnom lekárstve je špecializačný odbor, ktorý sa zaoberá aplikáciou, interpretáciou a vývojom, základných a špeciálnych makro- a mikroskopických laboratórnych metód a spracovaním biologických materiálov za účelom diagnostiky ochorení, určenia ich príčin, prognózy ochorení, posúdenia efektívnosti liečebného postupu. Je zároveň súčasťou zdravotníckej prevencie v rámci skriningových vyšetrení. Analýza výsledkov je jedným z indikátorov pre posudzovanie kvality poskytovanej zdravotnej starostlivosti v oblasti diagnostiky a liečebných postupov a je tiež súčasťou komplexného hodnotenia príčin smrti v prípadoch násilných i nenásilných úmrtí.
2. Špecializačné štúdium trvá minimálne tri roky.

b) Určenie stupňa vzdelania, dĺžky a obsahu odbornej zdravotníckej praxe potrebnej na zaradenie do špecializačného štúdia v špecializačnom odbore

1. Vysokoškolské magisterské vzdelanie v študijnom odbore laboratórne vyšetrovacie metódy alebo vysokoškolské vzdelanie II. stupňa so zameraním na biológiu, genetiku, chémiu a biochémiu alebo biofyziku,
2. osvedčenie o príprave na výkon práce v zdravotníctve
3. a jednoročná odborná zdravotnícka prax.

c) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializačných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

1. vedomosti o štruktúre a funkcii bunky a jej organel, tkanív a orgánov,
2. znalosti z morfológie a anatómie tkanív, orgánov a jednotlivých systémov organizmu,
3. základy humánnej fyziológie a patológie podľa jednotlivých systémov,
4. laboratórna činnosť v patológii a klinickej cytológii (zásady odberu, prípravy a manipulácie s biologickým materiálom),
5. základné princípy histologických, histochemických, imunohistochemických, elektrónmikroskopických a cytologických metodických postupov,
6. základné znalosti metód molekulovej biológie,
7. znalosti manažmentu, organizácie, prevádzky a riadenia laboratória,
8. hodnotenie a interpretácia výsledku farbenia, spracovanie výpočtovou technikou,
9. princípy kontroly kvality a automatizácie,
10. na úseku súdnolekárskej sérohematológie zvládnutie metód pri vyšetrovaní druhovej a skupinovej príslušnosti krvi, vyšetrovaní vlasov, posudzovaní kostrových nálezov, metód mŕtvolnej entomológie,
11. mikroskopické zisťovanie a hodnotenie rastlinných nálezov vo vzťahu k súdnolekárskej toxikológii,
12. ovládanie základných pojmov, zásad odberu a manipulácie s biologickým materiálom,
13. príprava vzoriek na analýzu, zvládnutie metód dôkazu toxických látok (napríklad optické, chromatografické, elektroanalytické, imunochemické), vrátane kvalitatívnej analýzy, mikroanalýzy a kvantitatívneho vyhodnotenia a interpretácie výsledkov.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel

Minimálny počet zdravotných výkonov

A. Spoločný pre zdravotníckych pracovníkov pracujúcich v jednotlivých špecializovaných laboratóriách oddelenia patológie alebo súdneho lekárstva		
1.	zvládnutie laboratórných činností pri odbere a spracovaní materiálu a farbení základnými histologickými metódami	200
2.	znázornenie a vyhodnotenie dôkazu a) spojivového tkaniva	250, z toho 100

	b) anorganických látok	50
	c) pigmentov	50
	d) neurohistologických metód	50
3.	histochemický dôkaz glycidov a interpretácia nálezu	100
4.	histochemický dôkaz lipidov a interpretácia nálezu	50
B. Oddelenie patológie, a to v závislosti na type alebo zameraní laboratória, v ktorom študent pracuje		
1.	histochemický dôkaz enzýmov a interpretácia nálezu	1000
2.	metódy fluorescenčnej mikroskopie a ich prezentácia	500
3.	metódy elektrónovej transmisnej mikroskopie	100
4.	imunohistochemické metódy a ich prezentácia	300
5.	dôkaz autoprotílátok metódou NIF a interpretácia nálezu	300
6.	zvládnutie hodnotenia a prezentácie cytopatologických zmien gynekologickej cytológie	3000
7.	prezentácia cytopatologických zmien negynekologickej cytológie, vrátane zápalových, benígnych a malígnych nádorov	300
C. Príprava na oddelení súdneho lekárstva		
1. Na úseku súdnolekárskej serohematológie		
1.1.	dôkaz druhovej a skupinovej príslušnosti krvi	300
1.2.	dôkaz škvrn od iných biologických materiálov	100
1.3.	serologické vyšetrenie iných biologických materiálov	100
1.4.	základy zisťovania živočíšneho a rastlinného materiálu	100
2. Na úseku súdnolekárskej toxikológie		
2.1.	chromatografické metódy	300
2.2.	imunochemické metódy	300
2.3.	elektroanalytické metódy a iné vrátane izolačných metód, vyhodnotenia a interpretácie výsledkov	200

d) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného učebného plánu. Pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Špecializačné štúdium sa ukončí skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

e) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

Odborná zdravotnícka prax v špecializačnom odbore vyšetrovacie metódy v patológii a súdnom lekárstve v trvaní 36 mesiacov, z toho na jednotlivých oddeleniach laboratórnych vyšetrovacích metód nasledovne		
1.	klinická biochémia	1 týždeň
2.	patologická anatómia resp klinická cytológia	3 týždne
3.	klinická imunológia	1 týždeň
4.	lekárska genetika	1 týždeň
5.	hematológia - toxikológia	1 týždeň
A. V rámci spoločnej prípravy		

1.	teoretická príprava vo vzdelávacej ustanovizni	2 týždne
B. V rámci praktickej špeciálnej prípravy na pracovisku patológie		
1.	histochémia a imunohistochémia	1 týždeň
2.	elektrónová mikroskopia	1 týždeň
3.	klinická cytológia a onkocytológia	1 týždeň
C. Na pracovisku súdneho lekárstva		
1.	klinická biochémia – úsek toxikológie	1 týždeň
2.	hematológia	1 týždeň
3.	lekárska genetika	1 týždeň

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE ŠPECIALIZAČNÝ ODBOR

VYŠETROVACIE METÓDY V PREVENTÍVNO PRACOVNOM LEKÁRSTVE A TOXIKOLÓGII č. I 019

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného odboru

1. Špecializačný odbor je zameraný na prípravu odborníkov v oblasti objektivizácie faktorov prostredia metódami chemického, fyzikálneho a biologického vyšetrovania faktorov pracovného prostredia v preventívnom pracovnom lekárstve a toxikológii.
2. Špecializačné štúdium trvá minimálne tri roky.

b) Určenie stupňa vzdelania

1. Vysokoškolské inžinierske alebo magisterské vzdelanie v študijných odboroch so zameraním na biológiu alebo bunkovú a molekulovú biológiu alebo fyziológiu živočíchov a človeka, chémiu alebo biochémiu, fyziku alebo biofyziku alebo na dozimetriu
2. a osvedčenie o príprave na výkon práce v zdravotníctve.

c) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializačných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

1. právne predpisy v oblasti verejného zdravotníctva a ochrany zdravia,
2. účinky jednotlivých faktorov pracovného prostredia na zdravie,
3. stratégia odberu vzoriek a merania faktorov, znalosť princípov fyzikálnych, chemických metód hodnotenia faktorov pracovného prostredia a metód meraní a odberu vzoriek a laboratórných analýz používaných v praxi,
4. interný systém riadenia kvality, validácia metód a výpočet neistôt,

5. manažment, organizácia, prevádzka a riadenie laboratória.

Položka 2

Rozsah praktických zručností

Oddiel

Minimálny počet zdravotných výkonov

a) chemické laboratória		
1.	príprava požiadaviek na objektivizáciu a stratégie odberu vzoriek pracovného ovzdušia na účely analýzy chemických faktorov	pre 40 pracovísk
2.	príprava požiadaviek na objektivizáciu a stratégie odberu vzoriek pracovného ovzdušia na účely analýzy prašnosti	pre 10 pracovísk, z toho 2 pre pracoviská s výskytom azbestu
3.	príprava požiadaviek na objektivizáciu a stratégie odberu vzoriek biologického materiálu za účelom hodnotenia profesionálnej expozície a pre mutagénnu aktivitu moču amesovým testom	pre 5 profesií, z toho aspoň 1 pre cytogenetické vyšetrenie
4.	vypracovanie časových snímok práce	50
5.	analýza vzoriek pracovného ovzdušia na účely analýzy chemických faktorov atómovým absorpčným spektrometrom (aas), plynovou chromatografiou (gc) alebo vysokoúčinnou kvapalinovou chromatografiou (hplc)	50
6.	spekrofotometrická analýza vzoriek	50
7.	vyhodnotenie výsledkov merania expozície pevným aerosólom	vypracovanie záveru 10 protokolov
8.	vyhodnotenie vzoriek ovzdušia na prítomnosť azbestových vlákien	10
9.	vyhodnotenie výsledkov merania expozície chemickým látkam v pracovnom prostredí	vypracovanie záveru 40 protokolov
10.	vyhodnotenie výsledkov biologických expozičných testov	10 vzoriek
b) fyzikálne laboratória		
1.	príprava požiadaviek na objektivizáciu a stratégie odberu vzoriek za účelom hodnotenia hlukovej záťaže zamestnancov	pre 40 pracovísk
2.	príprava požiadaviek na objektivizáciu denného a umelého osvetlenia, ultrafialového a infračerveného žiarenia, elektromagnetického poľa	pre 25 pracovísk, z toho aspoň 1 pracovisko pre denné osvetlenie, ultrafialové a infračervené žiarenie, elektromagnetické pole
3.	vypracovanie časových snímok práce	50
4.	vyhodnotenie výsledkov merania hlukovej záťaže	vypracovanie záveru 40 protokolov
5.	vyhodnotenie výsledkov merania expozície vibráciám	vypracovanie záveru 10 protokolov

6.	vyhodnotenie výsledkov merania podmienok tepelno-vlhkostnej mikroklímy	vypracovanie záveru protokolu pre 5 pracovísk
7.	vyhodnotenie výsledkov merania denného osvetlenia	vypracovanie záveru protokolu aspoň pre 1 pracovisko
8.	vyhodnotenie výsledkov merania umelého osvetlenia	vypracovanie záveru protokolu pre 20 pracovísk
9.	vyhodnotenie výsledkov merania na laserovom pracovisku	pre 1 pracovisko
10.	vyhodnotenie výsledkov merania expozície elektromagnetickému poľu	vypracovanie záveru protokolu pre 1 pracovisko
c) mikrobiologické laboratória		
1.	príprava požiadaviek na objektivizáciu a stratégie odberu vzoriek pracovného ovzdušia	pre 10 pracovísk
2.	odber a spracovanie vzoriek pracovného ovzdušia	10
3.	vyhodnotenie spracovaných vzoriek a vypracovanie záverov protokolu	10

d) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Špecializačné štúdium sa ukončí skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

e) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

1.	pracovisko zamerané na vyšetrovacie metódy v preventívnom pracovnom lekárstve a toxikológii	32 mesiacov, z toho
1.1.	školiace miesto organizované vzdelávacou ustanovizňou	1 mesiac
1.2.	národné referenčné centrum pre hluk a vibrácie	2 týždne
1.3.	národné referenčné centrum pre azbest	2 týždne
1.4.	národné referenčné centrum pre neionizujúce žiarenie	2 týždne
1.5.	národné referenčné centrum pre expozičné testy xenobiotík	1 týždeň
1.6.	národné referenčné centrum pre hodnotenie neskorých účinkov chemických látok metódami genetickej toxikológie	1 týždeň
1.7.	chemické laboratórium regionálneho úradu verejného zdravotníctva zamerané na pracovné prostredie	2 týždne
1.8.	fyzikálne laboratórium regionálneho úradu verejného zdravotníctva (osvetlenie, mikroklíma, hluk, vibrácie, prašnosť)	2 týždne „

Čl. II
Účinnost'

Tento výnos nadobývá účinnost' 20. mája 2007.

Ivan Valentovič
minister